Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Par centimètre et par insertion
Réclames dans la 1re page. 3$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le cm
On traite à forfait pour les contrats longs

Cái vấn-đề phòng dịch ở xứ ta

Bệnh dịch là những thứ bệnh hiểm nghèo ghê gớm hoặc là dịch tả, hoặc là dịch hạch, hoặc là đậu lào, sốt cúm hại người rất dữ mà truyền độc rất mau; ở xứ ta thì thường cứ về mùa này là mùa khí-hậu đổi thay, năng phát sinh ra những thứ bệnh ấy nhất; mỗi năm cái số người mình chết về những thứ bệnh ấy tuy chưa được thấy cái biểu thống-kê đích xác rõ ràng, nhưng tưởng cũng có đến một số khá to, giá nói ra ai cũng phải kinh hồn động phách; vậy đối với những thứ bệnh hiểm nghèo ghê gớm như thế, ta liệu có cách gì phòng giữ được không? Hay là ta chỉ chắc về những voi nan ngựa giấy, mũ mã hình-nhân, ta đã đưa ôn cầu mát, được các quan ôn tha cho không bắt, như bắt lính ở xứ mình vì tốt lễ dễ van, ta đoán hẳn cái tính quan ôm tất cũng không khác gì quan dương ta mấy. Ôi! những chứng bệnh dịch, ở các nước văn-minh bên Âu Mỹ biết bao nhiêu những tay lương y, những nhà khoa-học trải bao năm nghiên-cứu, đến ngày nay cũng còn đang bảo gan vắt óc, tìm kiếm các giống vi-trùng, thí-nghiệm các phương điều-trị mà cũng chưa thi-hành được cái phương-pháp gì thật có thể tuyệt bản trừ căn: nếu đưa mà qua, cầu mà khỏi được thì còn gì giản tiện bằng; nhưng nào có được đâu! Cái tục đưa ôn cầu mát của ta, nơi nào chẳng có, năm nào chẳng có, mà cái con quỉ dịch thời-hồ vẫn không khỏi có chỗ bị nó hành hung; chỉ có một điều đã nghiệm ra thật có chứng cứ hẳn-hoi là những thứ bệnh ấy thường hay phát sinh ra ở những nơi nhà cửa bẩn thỉu thấp hẹp, những người ăn ở không hợp vệ sinh. Tức như ở Hà nội ta, hễ khi nào mà có những thứ bệnh ấy phát sinh ra thì chỉ mấy phố người mình và người khách ở bị thiệt hại nhiều; người Âu-châu trú-ngụ ở xứ ta ít khi nghe có mắc phải những thứ bệnh ấy. Coi thế thì biết những chứng bệnh dịch mà biết cách phòng giữ thì cũng có thể giảm bớt đi được nhiều; đưa ôn cũng không chắc đã tránh khỏi được ôn, cầu mát cũng không chắc đã hưởng được mát; cái cách ngừa phòng bệnh dịch vẫn không ngoài ở cái phương-pháp vệ-sinh là hai tiếng khẩu-đầu ở trong xã-hội ta mấy năm nay đã thông hành lắm vậy. Coi hiềm hai tiếng vệ-sinh nói đến thì nhiều mà thực hành thì ít, bởi vậy mà những thứ bệnh hiểm nghèo ghê gớm ấy cũng không làm thế nào mà giữ cho khỏi phát-sinh ra, mà đã phát-sinh ra không làm thế nào mà cấm được cho khỏi [illegible] nữa.

Người ta ai lại chẳng nghĩ đến thân gia tính mệnh, ai lại chẳng mong được khang-kiện bình-an, ai nghe nói có cách phòng giữ được bệnh dịch mà lại chẳng cổ võ hoan-nghênh; vậy thiết tưởng ai cũng nên hiểu những cách thức vệ-sinh, theo những điều-luật vệ sinh; những cách thức vệ-sinh thì ở trong sách vệ-sinh của các nhà chuyên-môn làm ra cũng đã tường tận; những điều luật vệ-sinh thì ở trong chương-trình vệ-sinh của chính-phủ ban bố cũng đã kỹ-càng, ai cũng nên hiểu cho rành mà theo cho đúng; đây chỉ xin nhắc mấy điều cốt yếu như sau này:

1° Phòng giữ khi chưa phát-sinh ra bệnh — Bệnh dịch phát sinh là vì có những giống vi-trùng bệnh; mà những giống vi trùng bệnh phải nhờ đồ ăn, nước uống, không-khí ta thở hút, đồ đạc ta rờ mó và chuột bọ ruồi muỗi ở lẫn với ta mà vào được trong mình ta; cho nên đồ ăn phải nấu cho rõ chín, nước uống phải lọc cho rõ trong, trong nhà ngoài đường phải quét dọn cho thật sạch, phải năng dùng những đồ ấy như kê-d n (crésyl) vôi bột mà tưới rắc luôn luôn, chỗ ở phải mở nhiều cửa sổ cho được quang-đãng lưu-thông. đồ đạc thường dùng phải năng phơi năng rửa chuột bọ ruồi muỗi phải hết sức khu-trừ. Thường thấy người mình ăn uống cẩu-thả, nhà ở tối tăm rác-rưởi phân bón tống cả xuống hồ xuống sông, rồi lại vục nước về mà ăn, mà uống. như thế trách nào những bệnh dịch không dễ phát-sinh.

2° Phòng giữ khi bệnh dịch đã phát sinh ra. — Bệnh dịch đã có một người mắc phải thì những người gần gụi thường hay bị truyền-nhiễm ngay; cho nên rủi có người bị bệnh nên đưa vào một sở bệnh riêng, nhà cửa giường ghế nên tẩy uế cho thật kỹ-càng. đồ-đạc quần áo của người bệnh dùng qua nên đốt đi hoặc bỏ vào nước sôi mà nấu. sau khi đến gần người bệnh thì phải dùng một thứ nước tiêu độc rửa tay rửa chân cho thật sạch. Thường thấy người mình gặp bệnh truyền-nhiễm cũng cứ nuôi chung một chỗ với người lành, lại ẩn lậu không muốn trình quan, sợ phải thi-hành điều luật vệ-sinh, hại đến nhà cửa đồ-đạc, như thế trách nào không dễ man-diên.

Ấy đều là những phương-pháp phòng dịch đã thí-nghiệm có thành hiệu ở các nước văn-minh bên Âu Mỹ bây giờ; ta muốn phòng giữ cho bớt những thứ bệnh hiểm nghèo ghê gớm, thì những cái phương-pháp ấy, ta há lại chẳng nên làm cho [illegible] theo cho đúng [illegible] sao? Ta còn nhớ lúc trước cái phương-pháp giồng đậu mới truyền-bá sang ta, ta còn do-dự hồ-nghi để cho cái họa đậu mùa mỗi năm giết hại trẻ con ta biết bao nhiêu mà kể, bây giờ ta hiểu theo cái phương-pháp giồng đậu, mà cái họa ấy đã trừ được rồi. Còn cái họa bệnh dịch này nếu nhờ cái phương-pháp phòng dịch ta hiểu được rành, theo được đúng mà cũng đỡ mỗi năm giết hại mất bao nhiêu người cường tráng của ta, thì thật may cho giống nòi ta lắm vậy.

T.

Việc Thế giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 19 Mai 1926

Việc nước Pháp

Tại bộ ngoại-giao có đặt cuộc hội nghị bàn về nỗi khủng hoảng của tiền franc. Tại bộ tài-chính lại đương khảo cứu về việc đặt một sở coi sự hối đoái.

Việc chiến-tranh ở Maroc

351 nhà về dân Beni-Ourieghel du Sud, trước kia thuộc về các chân của Abd-El-Krim đã đầu hàng. Việc ấy là một việc đại thắng lợi về đường chánh trị, và có ảnh hưởng lớn trong đất Riff

Sáng hôm nay đã khai thế-công. Cứ như tin tức lúc buổi đầu, thì khắp mọi nơi quân Pháp đều tiến.

Việc hội Vạn-quốc

Hội-đồng dự bị cuộc hội nghị về việc thanh giảm quân bị đã họp kỳ buổi thứ hai. Về việc chế hạn, và thanh giảm quân-bị, M. Paul Boncour có nói các vấn-đề ấy có quan hệ với cái cách tổ chức về đường kinh-tế, và đường binh-vụ trong buổi chiến-tranh.

Các đại biểu nước Ý, và nước Bỷ tán thành cái lý-thuyết của nước Pháp Lord Cecil (nước Anh) có nói ông và ông Paul Boncourt hai bên cái ý hợp nhau, chỉ có cái lời là khác nhau mà thôi. Đã cử các nhà giám-định để định nghĩa thế nào gọi là khí giới.

Việc nước Anh

Hội đồng trị sự của hội liên-hiệp thợ mỏ đương bàn về mọi khoản của M. Baldwin.

Vì thiếu than, nên phải giảm số chuyến xe lửa.

Trước khi M. Péret trở về Paris, ông có nói cứ như mọi việc hội nghị với M. Churchill, thì chắc là nay mai hai bên có thể hợp ý nhau được.

Việc nước Hung-gia-lị

Trong một phiên tòa xét việc giấy bạc giả, bá tước Bethlen có nói ông, không biết gì về việc làm giả giấy bạc nước Pháp, không bao giờ ông có che chở cho việc ấy, mà cũng không bao giờ ông ưng để làm việc ấy.

Việc nước Ba-lan

Có tin đồn rằng thống-chế Pilsudski, bị đau ưng để cho M. Skrzynski ứng cử chức tổng-thống.

Việc nước Nhật-bản

Việc sửa đổi lại tòa nội các xem chừng không xong, song một [illegible] nhà chánh-trị nói rằng quan th[illegible] rằng kết liên với đảng Kenseikai, là đảng có thế-lực nhất trong thượng nghị-viện, để lập một tòa nội các liên hiệp, tòa nội-các ấy sẽ đề kháng với đảng Seiyuhonto

Ngày hôm nay nhiếp-chính-vương đi về Tokio [illegible] [illegible] ng, và m ln Tây nước Nhật-bản.

Tại Hamamatsu 200 người đinh công xung-đột với lính cảnh-sát. Lính cảnh sát phải dùng khí giới; 20 người đình-công phải vào phụ thuốc ở nhà thương.

(Indopacifi)

Vinh du-ký

Người ta giời cho con mắt cốt để quan-sát. Muốn quan sát rộng thì phải đi cho biết đó biết đây. Trước là thăm cảnh, sau tiêu-khiển, mở rộng kiến-thức. Người ta đi Tây, đi Tàu cũng chưa có mấy người dám tự phụ là «khách du-lịch» mà ký-giả đây mới bước chân ra khỏi cửa đã vội đọ với người sao được! Nhưng đã đi thì con mắt có thấy, lỗ tai có nghe, cũng nên thuật qua đại khái những điều [illegible] sự học vậy.

-- Địa-thế tỉnh Vinh tuy không lấy gì làm đẹp đẽ, to tát, song cũng là một tỉnh lớn trong Trung-kỳ. Phố-xá đông-đúc, nhà cửa sàn sàn đều nhau, có bốn con đường chính. Một đường xuống Bến-thủy và chạy ngược lên nhà thương cạnh thành nhà vua trước mà bây giờ dùng làm trại lính các quan Tây, Nam ở, một đường từ trường Quốc-học cạnh ga chạy thẳng ngang ra chợ, trước mặt chợ lại có một đường, đường này một bên có hồ sen, nước chảy theo-veo xanh ngắt, việc kỹ-nghệ và thương-mại ở con đường này thì rất sầm-uất, đông đúc vui vẻ nhất, chỉ có phố Khách ở ngay trước cửa chợ trông thẳng. Thế mới biết các chú đi đâu cũng chiếm ngay lấy phần ưu-thắng hơn mình.

Cách cuộc vui tiêu-khiển thì có rạp hát, chớp bóng. Có một điều phiền-phức là ở giữa tỉnh thì bùn đất lầm lội, hễ động mưa là không sao đi lại được: phần nhiều nhà tranh vách đất, đường lối hẹp hòi, bẩn thỉu. Hoang-địa thì thuộc về miền giáp giới còn nhiều. Ra khỏi Vinh một chút tại mới biết rằng dân mình còn lắm người mọi rợ. Chẳng có một điều gì đáng mừng cả.

Lại nói đến các nơi danh-thắng di-tích, ấy là phần cốt-yếu nhất, ký-giả đi xem xét phố xá không đầy hai tiếng đồng-hồ đã hết, lính, định xuống Thủy, lúc đi đến dọc đường gặp người quen rủ vào xem «Văn-miếu» cách Vinh độ một cây, đi khỏi trường-thi thì đến. Xung quanh cây cỏ, bụi rậm mọc la liệt, che lấp bẩn tối vào. Tất cả có năm cửa, cửa chính thì khóa, còn 4 cửa, hai cửa hai bên, hai cửa bên. Cửa làm rất sơ-sài, trông giống hình cái cối xa nước ở mạn ngược. Nói cho đúng thì y như cái tràng của gấu, chỉ khác một chút là nó bẻ ngang. Tường xây bằng đá ong, rêu mọc xanh rì Trông thật tiêu-tụy, thanh-u tịch-mịch. Trước mặt có hai cột, kiểu xây rất cổ-lỗ, gồ-ghề, trên có khắc chữ đại-tự, bước vào đến sân thì thấy người ta cho miếu đang mải phơi nan lợm hợp rơm. Hỏi qua mấy câu, rồi chỉ đường cho người dẫn đi xem từng ly từng tý, tất cả có năm cung, mỗi cung một nơi, chính cung to nhất, nhưng không được bề-vệ bằng văn-miếu ở đất Thăng-long, bia tháp chẳng có chi hết. Ở sân có trồng xoan lâu năm mà vẫn lùn, cũng có mấy cây bàng, hai cây me, ở riêng về phía hữu. Bây giờ mới đi xem các cung, các đồ thờ thì cũng có đủ như Văn-miếu, cũng bàn trạm, sơn son thiếp vàng, cũng hạc đứng trên quy, cũng câu đối cũng riềm v. v. Tuy gọi là năm cung, nhưng có một cung chỉ thấy lác đác có mấy [illegible] sập đổ, cái cao cái thấp, vết ố ám hương cắm bốn [illegible] có ba cung là không ngăn tường, còn mấy cung cách xa một chút thì phân hẳn ra làm hai phía, cây cối dùng làm vườn cảnh, ở trước sân đều trồng trên bình to cỏ. Có lẽ vì ở đây, họ không xây sửa, nên cảnh-vật xưa vẫn y nguyên. Chẳng nói chi việc ấy, đến như «lau cỏ» mọc rậm mất hẳn lối đi, mà họ lười cũng không chịu nhặt cho quang.

Ấy các nơi danh-thắng ở đây, xem ra chỉ có «Văn-miếu» là đáng kể, chứ ngoại ra lặt vặt còn nhiều, nhưng không có chi là lạ mắt cả. Xem xong ký giả xuống Thủy đi thăm nhà Diêm và dạo chơi làng Yên-dũng. Ở đây buồn tẻ quá, có độc một phố ở dãy bờ sông, tức là phố có sở máy Diêm, có đông người ở một chút. Lại nói đến làng Yên-dũng thì làng-mạc nào có ra làng, nói cho đúng thì là rú vậy. Dân cư lười biếng, kỹ-nghệ thương [illegible]

Ở chơi bến Thủy với mấy người bà con, rồi lại lên Vinh về nhà trọ để sáng sớm hôm sau ra tàu, đi Hà-nội.

Xem thấy thế nào thì nói thế, chứ không dám thêm đặt sai ngoa, xin độc-giả xét thế, mà chớ nghĩ rằng: có một tí nói đến giời, mà oan cho kẻ thư-sinh này lắm!

Người ta đi đâu xa xôi về còn có đồng quà tấm bánh, chẳng lẽ ký-giả cũng gọi là đi chơi vãn «cảnh» mà lại không có cái chi làm quà để hiến các chư-tôn độc-giả một cuộc tiểu thuyết trong cái buổi thư nhàn, thì chả hóa ra vô-ân đặc-bụng lắm ru!

Hoành sơn, An-ngọc-Phụng

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có một miếng đất ở trong làng tôi, liền tiếp miếng đất ấy, có một miếng đất nữa thuộc về của một người cũng ở trong làng tôi. Nay người ấy mới làm một cái nhà mà lại cho chìa mái danh sang địa phận đất của tôi độ chừng một thước Annam. Khi người ấy sắp làm nhà, cũng không nói gì với tôi về việc xin cho chìa nhô mái danh sang đất của tôi cả.

Đất của tôi, trước mua, có kê mô mốc tinh tường, hiện có lý trưởng áp triện nhận thực, và có trình tòa trước bạ cẩn thận. Nay tôi sắp làm nhà, nếu cứ để như vậy thì ngăn trở cho tôi lắm. Vậy xin ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi biết rằng:

1° Tôi có thể kiện người làng tôi rằng làm nhà mà tự tiện cho chìa mái danh sang địa phận đất của tôi, và người ấy có phải rỡ cái mái danh đã chìa sang đất của tôi không?

2. Việc kiện ấy tôi có thể kiện tại tòa án đệ nhị cấp không? hay là phải kiện tại tòa án đệ nhất cấp mới được?

LỜI ĐÁP. — Người láng giềng ấy không có phép được để mái nhà chìa sang địa phận đất của ông. Nay ông cứ làm đơn trình tòa án đệ nhất cấp (phủ hay huyện hay châu) trong hạt ông có cái nhà ấy. Tòa án đệ nhất cấp sẽ gọi cả đôi bên đến hòa giải, nếu người láng giềng ông không thuận cắt mái nhà đi thì việc ấy sẽ lên tòa án đệ nhị cấp xử.

LỜI HỎI --Trong dân chúng tôi định rủ chừng 20 người lập một hội, mục đích hội là mỗi người góp vào 3 đồng để làm tiền công. Món tiền công ấy cho vay lấy lãi. Khi đã có lãi nhiều thì làm những việc công ích cho dân. Vậy nhờ ông làm ơn giải đáp cho tôi biết rằng: cái hội ấy có thể lập được không, và những điều lệ của hội có phải trình ở đâu không? Cảm ơn ông lắm.

[illegible] ấy lập theo lối Annam xưa nay thì không phải xin phép đâu cả.

Ph. h.-L.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	32 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	10$20
— nhì, —	9 60
ba,	9 00
Thóc hạng nhất,	5 90
Bắp ngô	4 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 21 Mai 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 18 f. 75

Thị giá quốc trái.

Ngày 18 Mai 1926

[illegible]	hoàn dần		61 f. 80
3 ½ %	hoàn dần		85 f. 95
6 %	vĩnh viễn	1917	42 f. 15
4 %	»	1918	42 f. 15
6 %	»	1920	64 f. 10
5 %	hoàn dần	1920	70 f. 55
6 %		1926	93 f. 30

Ngày 20 Mai 1926

3 %	vĩnh viễn	47 f. 00
5 %	1915-1916	73 f. 25

Rút số công-thải Đông pháp. — Đến ngày 1er juin 1926 hồi 8 giờ sáng phòng hội-đồng tòa Đốc-lý Hanoi sẽ rút số công-thải Đông-pháp lần thứ 17 có những số phiếu được hoàn lại như sau này:

1 phiếu	10.000 đồng
1 phiếu	1.000 đồng
12 phiếu	500 đồng
1016 phiếu	100 đồng

Ngày lễ Pentecôte. — Về dịp lễ Pentecôte này, các công sở sẽ nghỉ ngày thứ hai 24 mai 1926.

Quan Thống-sứ Robin lên nghỉ mát trên Tam-đảo. — Nhân dịp lễ Pentecôte, quan Thống-sứ Robin sẽ lên nghỉ mát trên Tam-đảo mấy ngày, chừng thứ ba 25 Mai, ngài mới trở về Hanoi.

Ngạch các quan cai-trị. — Có tin rằng quan cai-trị Mathieu, chánh công sứ Thái-nguyên, chừng đến tháng sáu tây này sẽ về Pháp nghỉ mấy tháng, và có lẽ M. Eshinard, quan cai trị hạng ba tại phủ Thống-sứ, sẽ lên lĩnh chức công-sứ tỉnh ấy thay ngài.

Kỳ thi bằng tú-tài tây. — Đến thứ hai 7 juin này, tại trường Trung học Albert Sarraut Hanoi sẽ mở kỳ thi bằng tú tài tây về khóa thứ nhất năm nay. Hội đồng chấm thi do M. Barthélemy, thanh-tra học chính chủ tọa.

Tòa án cai-trị. — Đến ngày thứ tư 2 juin tới nơi này, hồi 8 giờ sáng, tòa án cai-trị sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm, do quan chánh án Préau chủ tọa.

Thi bằng Tây. — Sáng hôm nay, trên trường Bảo-hộ đã yết bảng danh sách những thí-sinh được vào vấn-đáp kỳ thi bằng tiểu-học Tây (E. P. S. E.) và bằng Cao đẳng tiểu-học Tây (B. E. P. S.) 36 cậu vào kỳ vấn-đáp kỳ thi tiểu-học tây, đăng tên như sau này:

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ- Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MM. Ng-viết-An, Tăng-xuân-An, Đào-khánh-Cần, Ng-văn-Cư, Trịnh-đình-Cừu, Bùi-nhất-Chính, Ng-đức-Chính, Trương-văn-Chinh, Ng-đình-Dự, Trần-gia-Đạo, Đỗ-văn-Đoan, Ng-văn-Gia, Ng-trọng-Hiệp, Ng-Hiển, Ng-công-Hoàn, Bùi-văn-Hợp, Lê-thanh-Hy, Đặng-trình Ký, Hoàng-văn-Khác, Ng Khang, Ngô-đức-Khanh, Lepelletier Paul, Ng-trần-Liêm, Vũ-đình-Mai, Ng-đình-Mô, Ng-văn-Mùi, Lê-hữu-Mỹ, Phạm-đỗ-Ngọc, Ng-văn-Nhẫn, Ng-huy-Phan, Bùi-văn-Phú, Phạm-quang-Phúc, Lương-văn-Phụng, Rigaul-Georges, Ng-hữu-Tuynh, Hoàng-văn-Thành.

Còn 51 cậu được vào vấn-đáp kỳ thi Cao-đẳng tiểu-học đăng tên như như sau này:

Ng-viết-An, Tăng-xuân An, Chu-văn-Bách, Vũ-văn-Bao, Đào văn-Biểu, Hoàng-cơ Bình, Đào-khang-Cần, Hoàng-văn Cơ, Ng-văn-Cư, Trịnh-đình-Cừu, Bùi-nhất-Chính, Trương-văn-Chinh, Ng-đức-được-Chính, Ng-đình Dự, Hàn-thịnh-Điền, Đỗ-văn-Đoan, Ng-v-Gia, Ng-trọng-Hiệp, Ng-Hiển, Ng-công-Hoàn, Bùi-văn-Hợp, Ng-Trần, Đỗ-trọng-Tuyên, Nguyễn-hai-Tuynh, Hoàng-văn-Thanh, Ng-đức-Thận, Phạm-văn-Hương, Lê-thanh-Hy, Đặng-trình-Ký, Hoàng-văn-Khác, Ng-đình-Khoái, Ngô-đức-Khanh, Ng-trần-Liêm, Vũ-đình-Mai, Ng-đình-Mô, Ng-v-Mùi, Lê-hữu-Mỹ, Mai-đình-Niên, Phạm-đỗ-Ngọc, Ng-v-Nhẫn, Ng-huy-Phan, Bùi-v-Phú, Phạm-quan-Phúc, Lương văn Phùng, Lê-văn-Quyên, Bigou Georges, Trịnh-như-Táu, Phạm-gia-Trịnh, Đ Thô, Ng-khắc-Trạch, Hoàng-văn-Vư.

Ngạch tòa sứ. — MM. Phạm-văn-Hoan, Đào-văn-Minh, đã trúng tuyển kỳ thi thư-ký tập sự, niên bổng 350 đồng, nay M. Hoan được bổ đi Sơn-la thay M. Ng-văn-Tay, và M. Minh được bổ đi Thái-bình thay M. Ng-trọng-Tấn bổ đi tri-huyện.

Ngạch cảnh-sát. — M. Vi văn-Tiến, linh cảnh-sát ở Đồng-đăng (Lạng-sơn) nay được từ dịch.

MM. Vũ Cách, Trần-văn-Sửu, Ng-văn-Phan, sự binh, nay được bổ làm linh cảnh-sát tại Hai-phong.

Ngạch thủ ngục. — M. Phạm-v-Trí, được bổ làm thủ ngục, niên bổng 144 đồng ở Bắc-ninh, thay M. Phùng-văn-Minh từ chức.

Ngạch chauffeur. — M. Ng-văn-Đào, *chauffeur* thượng hạng hạng nhì tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ, nay được thăng *chauffeur* thượng hạng hạng nhất.

Ngạch mật-thám. — M. Trần-văn-Trương, linh mật thám hạng nhất, nay được thêm hạn ngai dưỡng bệnh một tháng lĩnh nửa lương.

Đổi tên. — M. Lưu-văn-Điền, chánh-hội làng Lâm thượng, huyện Hạc-trì (Phú thọ), nay được đổi tên là Lưu-văn-Chu.

Bán muốn bán có 8 gian nhà gạch một từng: bề ngang 10 m 50, bề dài linh 49 m, thành 498 thước vuông (Route de Huế, ngang cửa nhà điếm).
Hỏi tại Bản quán. 5682

Kính cáo

Tôi cần một ông giáo-sư có bằng Brevet élémentaire, phẩm hạnh tốt ở với tôi để dạy cho ba đứa cháu nhỏ, lương tháng là 30 $ 00. Ông nào nhận nhời, xin kính mời đến chơi nói chuyện.
Bùi-huy-Tiến
5681 Tuần-phủ Bắc-giang

Muốn bán một cái nhà số năm mươi, phố hàng Đào — Hỏi ở đấy.
5.680

ĐẠI CUỘC CHIẾU BÓNG
TẠI RẠP
CINÊMA PALACE HANOI
Từ thứ tư 19 đến thứ ba 25 Mai 1926

SA MAJESTÉ DOUGLAS
VUA DOUGLAS

Phim ảnh rất vui sáu đoạn. [illegible]

Mới độ nào bản-rạp chiếu phim ảnh « Bà chúa kén chồng » mà Douglas Fairbanck đóng trò, được các quý-khách vui lòng, đến xem rất đông. Chắc lần này, Douglas Fairbanck cũng sẽ lại được nhiều quý-khách đến xem vỗ tay khen như lần trước.
5.008

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ
Xưởng Aviat — Hanoi
Có cho thuê ô-tô lịch-sự 20$ một ngày Không kể tiền xăng, và tiền dầu hay 0 p. 20 một kilomètre, mà 200 km dĩ-thường thì 0 p. 18 một cây.

ĐI Ô-TÔ VƯỢT QUA [illegible]
DJIBOUTI

Đi 14.000 km. qua miền rừng-rú, đường-đất nguy-hiểm, khi qua đồng lầy, khi vượt núi cao, khi qua sông không có đò, khó-biết đến đâu.

Chỉ có hai người với nhau, mà vượt qua giữa Phi-châu, là nơi nhân-dân còn mọi-rợ, lại đem phản-kháng nữa, thì biết lòng can-đảm và nhẫn-nại đến đâu.

Muốn biết cái truyện lạ-lùng ấy, thì trong tuần-lễ từ ngày 26 Mai đến 1er Juin đến xem ở rạp chớp-bóng Palace.
5.683

HIỆU BÀO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY
3002

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán:
CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.
L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đắc thủy tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.
3001

VẢI TRẮNG BÁN CHIẾU HÀNG
Nhà DEMANGE Hanoi có nhiều chúc bâu trắng bán giá chiếu hàng:
một tấm 18 m 4 $ 20
một thước 0 . 24

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

中北學校

Phố Nhà thờ (Rue G. Lamblot) số 22. Máy nói số 150

TRƯỚC ĐỀN ỦNG

HIỆU-TRƯỞNG: **PHẠM-HUY-LỤC**

Là trường tư thục của báo Trung-Bắc Tân-Văn mở ra, có đủ các lớp Kiêm-bị như các trường nhà-nước.

Qui tắc và chương-trình theo như các trường công, song chủ trọng nhất về Pháp-văn và Việt-văn.

Các thầy dạy lấy ở các giáo chức các trường công ra, chọn những người đã hiểu nghề dạy học rồi.

Mùa bức lớp nào cũng đều mắc quạt cả.

Giấy xin học phải gửi đến cho hiệu-trưởng và đính thêm một tờ giấy khai-sinh. Học-trò không có giấy của người nhà hoặc không có người lớn đưa lại thì học-hiệu không nhận. Các nhà có con em cho đi học muốn hỏi điều gì, xin cứ đến học-hiệu, buổi sáng từ 7 giờ 30 đến 8 giờ 30, buổi chiều từ 2 giờ đến 3 giờ, hoặc viết giấy cho hiệu-trưởng cũng được.

Lừa đảo. — Vũ-hữu-Dung, lái trâu ở Haiduong lên Hanoi ở trọ một nhà hàng cơm số 103 phố hàng Lọng, có hai người không biết rõ tên tuổi là gì đến trọ cùng một nhà, lấy mất 140 đồng cùng thẻ thuế thân rồi trốn đi mất.

Bội tín xe đạp. — Song Toàn chủ hiệu xe đạp ở số [illegible] thuê Khương-văn-Gia quán làng Tiên-Lữ (Vĩnh-yên) bội tín mất cái xe đạp hiệu Eléphant số 57, rồi thì trốn đi mất.

Mất bằng chauffeur. — Cái bằng cho vặn máy ô-tô, số 3298 cấp ngày 31 janvier 1926 cho Trần-văn-Mai ở Haiphong thì nay thu lại.

Trục xuất cảnh ngoại. — Người Khách Ly-po Yong, Ly-pa-Seng và Lou-kin-Pao không có cửa ở nhất định tại thuộc địa, thì nay đều bị đuổi ra ngoài địa-hạt Đông-dương.

Đứa trẻ mồ côi. — Tên Nhớn, 12 tuổi, là 1 đứa mồ-côi, không có bà con nào, không có nơi ăn chốn ở và [illegible], vậy nay cho vào đền Tiên Tri-sở cho đến ngày trưởng thành.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thụ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
3018.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh dong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois » 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

Hoa Đào Trước Gió
(NẠN-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)
(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)
Sách dày non 300 trang. Giá bán 0 $ 65. Cước phí 0 $ 20. Mua buôn trừ 15 phân. Thư và Mandat xin gởi cho:
M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.
5.556

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng thành phố. — Chừng đến cuối tháng Mai này hội đồng thành phố sẽ họp kỳ thường-lệ tại buồng hội đồng tòa Đốc-lý do M. Krautheimer chủ tọa. Hôm nào có chương trình nhất định, bản-báo sẽ lục đăng sau.

Nạn xe. — Sáng ngày thứ tư 19 mai, vào hồi 9 giờ, ở đầu phố Paul Bert gần cầu Maréchal Joffre có chiếc xe ô tô số T. 2635 của M. Audet ở phía Quai Maréchal Foch đi lại, va phải chiếc ô-tô số T. 820 của trường kỹ nghệ thực hành chạy sang phía [illegible] nhiều; may không việc gì đến người.

Nói Trà-phủ. — Ở phố khách vào khoảng từ đầu phố Bến-ninh đến đầu phố hàng cháo có nhiều chỗ gồ ghề bất tiện cho sự đi lại, giá xe cộ vô ý là bị đổ liền. Phố ấy lại là phố buôn bán lớn của người mình, hàng ngày thường thấy đông đúc kẻ qua người lại, thế mà không rõ vì lẽ gì mà từ ngày xây cống xong đến giờ, sở lục-lộ cứ để nguyên những đống đất lâm chởm như núi Thần-phù, không chịu sửa sang lại, thì nghĩ mà phiền nhỉ!

Xác trôi sông. — Hồi 7 giờ sáng ngày thứ tư người ta vớt được ở trong sông xi-măng một cái xác người đàn ông trạc 30 tuổi không rõ vì vô ý hay hồi lẽ gì mà lại chết một cách thảm thương như thế. Sở cẩm được tin đã phái người lại khám biên và cho đưa vào nhà xác.

Bội tín. — Hoàng-ngọc-Gia, 34 tuổi nhà ở phố Strabourg bị thưa bội tín ba chục bạc của người kao thầu Ng sỹ Quý ở số nhà 14 phố Bel'gique. Việc này phải để vào tòa Án để xét.

Gieo ngọc chìm châu. — Hồi 1 giờ trưa thứ tư 19 Mai ở cầu xe hỏa có một người đàn bà tên là Ng-thị-Nhật 22 tuổi nhà ở đường Lạch Tray nhảy xuống sông Tam-bạc để tự tận. Lúc đó may có một người chèo đò là Trần-v.-Huệ nom thấy nhảy xuống vớt được thị Nhật lên ngay, sau có chồng lại xin nhận đưa về nhà để thang thuốc.

Giận thân tủi phận chăng? hay bởi vì lẽ gì khác mà đến nỗi định đem thân phó dòng nước bạc như thế, chẳng cũng uổng xuân xanh một thời ư!

Mất trộm. — M. Lê-hữu-Nhi ở số 86 phố Đường-cát làm đơn trình đêm vừa rồi có gian nhân vào nhà bắt trộm ít gà vịt và lấy nhiều đồ vật đáng giá 68 đồng bạc.

Mất ống chỉ. — M. Jules làm việc ở nhà bán dầu hỏa A tế A, nhà số 3 phố Brière de l'Isle, có đơn trình mất trộm mấy thước ống chì dẫn nước.

BẮC-NINH

Hội Gióng mồng chín tháng tư.

Năm nào cũng vậy, cứ từ sáng ngày mồng 8 cho đến ngày mồng chín, người [illegible] tuyển, già trẻ lớn bé nô nức rủ nhau đi xem hội, xe lửa ô-tô xe tay người đông chật ních. Hơn ba giờ chiều mới làm lễ rước và phất cờ như mọi năm. Đứng ở trên bờ đê trông xuống giời nắng chang chang, như thiêu như đốt, nào hàng quà hàng bánh, nào xe nào ngựa, kẻ đi người lại đông nghìn nghịt như đàn kiến cỏ.

Lễ cầu mát. — Từ mồng 1 tháng tư cho đến giờ hết đền nọ lại đến chùa kia ở trong thành-phố liên tiếp làm lễ cầu mát. Chỗ nào cũng thấy voi ngựa thuyền bè và hình nhân thế mạng, các bà các cô thì thụp lễ khấn ngồi nga nghi ngóp. Mùa này mới thực là mùa lễ bái của các bà các cô ở trong hàng tỉnh ta vậy.

HẢI-DƯƠNG

Cờ bạc tự do! — Một làng kia thuộc phủ Nam sách mở hội khánh [illegible] thì nhà hội-đồng hẳn còn ngôn ngang cả, chưa được hoàn hảo là mấy. Vậy mà cứ mở hội bày ra các trò chơi, như là chèo hát, leo giây, múa rối cùng là đốt cây bông, người đi xem đông như kiến cỏ. Thực là một hội rất vui, nhưng cái sự vui ở ngoài là bày trò cho những con em xem mà thôi. Còn các đàn anh trong làng thì nhà nào nhà ấy toàn mê sòng xóc đĩa cả. Đi đến đâu ai cũng bàn định đến chuyện thua được đỏ đen, có kẻ mất của mất nhà cũng vì mê hội. Các ông đàn anh trong làng thì viết giấy thỉnh cả các hàng hào mục các xã khác đến xem hát để làm khách con bạc, đã lấy hồ lấy hồ trăm, nghe đâu mỗi tối cũng được đến 100, 200 bạc hồ. Nhiều người mất vườn mất ruộng cũng vì chơi hội. Đàn bà con trẻ thì đi chào xáo cũng có người bán áo tháo cầy cũng được 1 cái lưng vốn khá to, cũng có kẻ thiệt hại cũng nhiều.

Đó thực là một cái hại lớn cho dân xã, mong rằng quan trên sẽ xét bắt mà trừ hại cho.

Ng. T. H. lai cảo.

VIỆC KINH-ĐÔ

Sự thí-nghiệm hòa-thượng chùa Viên-thông. — Về sự hòa-thượng chùa Viên-thông mà bản-quán đã lược thuật hôm trước thì hiện nay ở chùa ấy đã làm một cái rạp lại đã cắn những cây thông để làm cái dùng vào việc ấy. Còn như hòa thượng thì đã ba tuần nay, mỗi ngày chỉ ăn một vài quả chuối, và uống nước trà chớ không dùng cơm nữa, suốt ngày chỉ ngồi nhắm mắt nhập định niệm phật tụng kinh suốt ngày đêm, chớ không hay biết việc gì nữa.

Các thiện-nam tín-nữ ở xứ này, nghe thấy hòa-thượng sắp hóa thân, thì hết sức ngưỡng mộ hàng ngày đến chùa ấy, rất là đông-đảo có mới đến hàng trăm hàng nghìn, những kẻ đến đó hoặc là để xem cho biết dung-mạo ra thế nào, hoặc để chúc cho hòa-thượng về Tây-thiên được mát mẻ, lại có người đem lễ-phẩm đến cúng hòa-thượng thật đông-đảo lạ thường.

Ngày mồng tám tháng tư vừa rồi, tất cả chư-sơn hội-đồng tại đó, động thử hòa-thượng, người ta lấy dầu hỏa đặng buộc tay hòa-thượng, rồi đốt thử coi hòa-thượng có chịu nổi được không, rồi mới để cho hòa thượng hóa thân bằng cách lên đàn hỏa.

Sự thí-nghiệm ấy thì phần nhiều người không chịu, tỏ lời phản-đối mà cho rằng một người đã tu-hành cả được phát nguyện thiêu thân, là một sự tự do của hòa-thượng, của một người xuất gia đã tránh khỏi hết ngoài vòng pháp luật thì hóa-thân ấy tưởng không cần phải xin phép mà cũng không cần chư sơn xin phép cho tại cần gì phải thử hòa thượng bằng một cách giả-man như thế, mà từ mồng 8 đến ngày rằm là cách đến 7 ngày, nếu hòa-thượng bị cái khổ thống cháy mất đi một bàn tay thì cái đau đớn suốt trong 7 ngày có lẽ làm cho hòa-thượng thành ra một bệnh-trạng khác thì nên vô ích quá, lại không có lẽ chỉ hòa-thượng lên đàn còn sợ nóng mà nhảy xuống thì cũng là người bỏ đi, sẽ thiệt hại cho danh-giá hòa-thượng, mà ở đó đại chúng cho là một người phế-nhơn, ai làm nấy chịu [illegible] của chư sơn mà phải bắt hòa-thượng chịu cái đau đớn thiệt hại vậy.

Có lẽ chư sơn sợ hòa thượng chiếm được cái địa-vị hay ho, cái tiếng tăm lừng lẫy mà hòa-thượng chỉ là một vị tôn chứng thứ sáu trong hội Trường-kỳ chớ chẳng phải là tăng cang trú-trì mà lại tu hành đắc đạo như thế, cho nên chư-sơn cố làm các điều thiết ngọt để cho bỏ ghét chơi.

Những lời nghị-luận phải vậy như thế là miệng tiếng của người ngoài, chư hòa-thượng thì người tự nói rằng nếu trước khi lên đàn hỏa mà đem hòa-thượng ra cắt một trăm lát miếng thịt thì hòa thượng cũng cho là một điều tự nhiên.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

[illegible]

Số 109

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

... Nếu toàn bộ-quân của bên *Đường* đã bị thua thì toán thủy-quân ở dưới sông kia, tài nào chẳng phải rối loạn.

Trương-quỳnh vâng lệnh, bèn lại đem quân ra đi. *Triệu khuông dận* sắp đặt cầu đấy rồi, đến hồi giờ ngọ hôm sau, đem quân bản-bộ xông-đột tiến đến, truyền cho quân sĩ cùng giương cung để bắn, tên bay như mưa.

Trong toán thủy-quân không một người nào dám ra đánh cả, thành ra quân *Chu* cứ việc chèo thuyền qua sông *Hoàn-thủy* mà tiến sang phía bờ bên nam. *Hoàng-thiêm-mỹ* thấy quân *Chu* đã sang phía bờ sông bên kia, rất lấy làm kinh-ngạc.

Hoàng thiêm mỹ bảo các tướng rằng:

— Quân *Chu* đã vào tới sào-huyệt, [illegible] các người còn cứ ngồi đấy mà nhìn [illegible]

Nói xong, [illegible] thì đem quân ra đánh. Vừa ra đến ngoài thì gặp *Triệu-khuông dận*. Hai người cùng nhau giao-chiến, mới được độ năm sáu hợp bỗng nghe phía sau quân *Đường* có một tiếng súng nổ, lửa đâu đã cháy ngất trời.

Bấy giờ gió nam đang mạnh, bao nhiêu dinh trại của *Giang-hiền-minh* ở bến bờ sông, đều bị cháy cả. Quân *Đường* rối loạn. *Giang-hiền-minh* bỏ cả dinh trại mà chạy, lại gặp *Trương-quỳnh* đem một toán quân đến đầu ngăn cản.

Giang hiền minh không dám ham đánh, phải phá vòng vây, mở lối chạy trốn, không ngờ con ngựa đang cưỡi, bỗng khuỵu một chân trước, *Giang-hiền-minh* ngã lăn xuống đấy. *Trương quỳnh* giơ đao chém chết, rồi hất thây xuống nước, bao nhiêu dư-đảng *Giang hiền minh* đều xin đầu hàng.

Trương-quỳnh lại cùng *Triệu-khuông dận* hợp binh đuổi đánh *Hoàng thiêm mỹ*. *Hoàng-thiêm-mỹ* biết sức không địch nổi, liền tuốt gươm tự vẫn ở trên mình ngựa. *Hoàng thiêm mỹ* chết rồi, chỉ còn một con ngựa không, lủi-thủi chạy về.

Lại nói chuyện *Trương quỳnh* và *Triệu khuông-dận* thắng được trận ấy, uy-danh lừng-lẫy. *Triệu-khuông-dận* lại cùng *Lý-trọng tiến* kéo quân thẳng tới thành *Tứ-châu*, rồi chia đánh các cửa, phóng hỏa đốt cả thành.

Quan trấn-thủ ở thành ấy là *Phạm-tài* tự biết sức không địch nổi, liền mở cửa thành xin hàng. *Triệu-khuông-dận* tiến vào trong thành, nghiêm cấm quân sĩ không được cướp phá của dân.

Trăm họ thấy vậy, đều có lòng cảm-phục, tranh nhau đem lương-thảo đến để đưa tặng quân-sĩ. Đến hồi tháng năm, *Triệu-khuông dận* đem quân sang đánh *Thông-châu*. Quan trấn thủ ở *Thông châu* là *Quách-đinh-vị* cùng bộ-hạ là bọn *Tôn tin* thương-nghị mưu kế.

Tôn tin nói:

— Nay ta đem quân ra đánh thì rất tổn hại cho quân-dân. Vả có cầu sứa với *Đường chúa*, cũng chẳng ích gì, chi bằng nộp đất đầu hàng là hơn cả.

Quách đinh vị nói:

— Bây giờ bảo ai thảo tờ biểu xin hàng cho được?

Tôn tin nói:

— Quan tham-tướng là *Lý đinh-chân* có thể đương được việc ấy.

Quách-đinh-vị gọi *Lý đinh chân* vào, bảo làm tờ biểu. *Lý-đinh chân* không bằng lòng mà bảo rằng:

— Hai ông đây vốn là túc-tướng của *Đường-chúa*. Vả thành *Thông-châu* này vững-bền, quân trong thành cũng không đến nỗi thiếu dùng, lại chính là một nơi trọng-yếu của nước ta đối với Trung-quốc. Hoặc đánh, hoặc giữ, hai ông nên hết bổn-phận làm tôi mới phải. Bây giờ hai ông chưa nghĩ đến cách đối địch, sao đã vội làm cái việc bất-nghĩa này.

Lý-đinh-vị nói:

— Sự-thế đã đến thế này, ông không nên cưỡng, cốt phải nghĩ sao mà cứu cho trăm họ trong một thành này tránh khỏi những sự lầm-than khổ-sở.

Lý-đinh-chân nhất định không chịu thảo tờ biểu xin hàng. *Tôn-tin* rồi giận giơ gươm lên dọa mà bảo rằng:

— Nếu ngươi quyết chí không theo thì ta phải chém ngươi trước, để đem thủ-cấp dâng nộp quân *Chu*.

Lý đinh-chân vểnh râu ngửa mặt lên trời, quăng ngòi bút đi mà than rằng:

— Đại-trượng-phu khi nào chịu phụ nước, vì bọn phản thần làm tờ biểu xin hàng! Việc này dẫu giống chó dê cũng chẳng chịu làm, mà bọn phản-thần kia dám làm, thế thì tự nghĩ cũng nên hổ thẹn.

Tôn-tin căm tức không biết đường nào, cầm đao chém chết ngay ở dưới thềm. Ngày hôm sau, *Tôn tin* cùng *Quách-đinh-vị* mở cửa ra thành xin hàng. *Triệu-khuông dận* đã chiếm được *Thông-châu* rồi, thẳng đường tiến sang đánh thành *Sở-châu*.

Chức phòng-ngự-sứ ở *Sở châu* là *Trương-ngạn-khanh* đang cách cố-thủ, quân *Chu* vây đánh đã bốn mươi ngày mà không thể phá vỡ được. *Chu-chúa* nghe tin thành *Sở châu* đánh mãi không được, mới ngự giá tới nơi để đốc thúc quân-sĩ.

Triệu-khuông-dận bấy ngự giá tới nơi, liền vào tâu rằng:

— Quan trấn-thủ ở thành *Sở-châu* là *Trương ngạn-khanh* rất được lòng quân-sĩ, cho nên ai nấy đều gia sức cố giữ, kẻ hạ-thần không sao đánh nổi. Nhưng hiện nay lương thảo trong thành gần hết, kẻ hạ-thần cùng các tướng xin cùng nhau hợp quân đánh gấp thì chẳng bao lâu cũng có thể phá vỡ được này.

Chu chúa nói:

— Nhà ngươi truyền bảo các tướng-sĩ nên vì ta hết lòng, rồi ta sẽ có trọng thưởng.

Triệu-khuông-dận vâng lĩnh lui ra, ngày hôm sau cùng *Lý trọng tiến* chia quân đánh gấp các cửa. Về phía tây đã vỡ, trên mặt thành bắn tên xuống như mưa. *Tào-anh* tay cầm cái mộc, lấn mình nhảy lên trước, quân *Chu* thừa thế theo sau.

Tào-anh giết chết hơn mười tên quân canh, rồi mở cửa tây cho quân *Chu* tiến vào. *Trương-ngạn-khanh* cùng chức đô-giám là *Trịnh chiêu-nghiệp* thúc quân cố giữ.

Khi tên đạn đã hết, *Trương-ngạn-khanh* còn vác cái giường võng để đánh quân *Chu*, bị *Trương-quỳnh* chém chết. *Trịnh-chiêu nghiệp* đi bộ chạy ra phía cửa nam thì gặp *Lý-trọng-tiến* đón đầu ngăn cản.

Lý-trọng-tiến nói:

— Sao nhà-ngươi không đầu hàng để bảo-toàn lấy tính mệnh.

Trịnh-chiêu nghiệp thấy bốn mặt đều có quân giặc, biết là không thể chạy thoát được, mới tuốt gươm ngửa mặt lên trời mà than rằng:

— Lúc này chính là lúc ta được báo ơn *Đường-chúa* đây!

Nói xong, tự đâm cổ mà chết. Bộ-hạ *Trương ngạn-khanh* cả thảy hơn một nghìn người đều xông pha tên đạn mà chết, không một người nào chịu đầu hàng. *Lý-trọng-tiến* hợp quân một chỗ rồi đón xa-giá *Chu-chúa* vào trong thành, treo bảng an-dân.

Bấy giờ khí thế quân *Chu* càng ngày càng thêm hăng hái, mà quân *Đường* thì hao-mòn gần hết. Tin ấy truyền đến đất *Kim lăng*, *Đường-chúa* rất lấy làm lo sợ, biếng ăn quên ngủ, hình như người ngồi lên trên đống trông gai. (Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

PAR VICTOR HUGO

(Suite)

XII

Le désœuvrement de M. Bamatabois

Il y a dans toutes les petites villes, et il y avait à Montreuil-sur-mer en particulier, une classe de jeunes gens qui grignotent quinze cents livres de rente en province du même air dont leurs pareils dévorent à Paris deux cent mille francs par an. Ce sont des êtres de la grande espèce neutre ; hougres, parasites, nuls, qui ont un peu de terre, un peu de sottise et un peu d'esprit, qui seraient des rustres dans un salon et se croient des gentils-hommes au cabaret, qui disent : mes prés, mes bois, mes ruisseaux, sifflent les actrices du théâtre pour prouver qu'ils sont gens de goût, querellent les officiers de la garnison pour montrer qu'ils sont gens de guerre, chassent, fument, bâillent, boivent sentent le tabac, jouent au billard, regardent les voyageurs descendre de diligence, vivent au café dînent à l'auberge, font un chien qui mange les os sous la table et une maîtresse qui pose les plats dessus, tiennent à un sou, exagèrent les modes, admirent la tragédie, méprisent les femmes, usent leurs vieilles bottes, copient Londres à travers Paris et Paris à travers Pont à Mousson, vieillissent bêtement, ne travaillent pas, ne servent à rien et ne nuisent pas à grand'chose.

M. Félix Tholomyès, reste dans sa province et là

S'ils étaient plus riches, on dirait : ce sont des élégants ; s'ils étaient plus pauvres, on dirait : ce sont des fainéants. Ce sont tout simplement des désœuvrés Parmi ces désœuvrés, il y a des ennuyeux, des ennuyés, des rêvasseurs, et quelques drôles.

Dans ce temps là, un élégant se composait d'un grand col, d'une grande cravate, d'une montre à breloques de trois gilets superposés de couleurs différentes, le bleu et le rouge en dedans, d'un habit couleur olive à taille courte, à queue de morue, à double rangée de boutons d'argent serrés les uns contre les autres et montant jusque sur l'épaule, et d'un pantalon olive plus chair. orné sur les deux coutures d'un nombre de côtes indéterminé, mais toujours impair, variant de une à onze, limite qui n'était jamais franchie. Ajoutez à cela des souliers-bottes avec de petits fers au talon, un chapeau à haute forme et à bords étroits, des cheveux en touffe, une énorme canne, et des [illegible] des calembours de Potier. Sur le tout des éperons et des moustaches. A cette époque, des moustaches voulaient dire bourgeois et des éperons voulaient dire piéton.

L'élégant de province portait les éperons plus longs et les moustaches plus farouches.

C'était le temps de la lutte des républiques de l'Amérique méridionale contre le roi d'Espagne, de Bolivar contre Morillo. Les chapeaux à petits bords étaient royalistes et se nommaient des morillos ; les libéraux portaient des chapeaux à larges bords qui s'appelaient des bolivars

Huit ou dix mois donc après ce qui a été raconté dans les pages précédentes, vers les premiers jours de janvier 1823, un soir qu'il avait neigé. un de ces élégants, un de ces désœuvrés, un « bien pensant », car il avait un morillo, de plus chaudement enveloppé d'un de ces grands manteaux qui complétaient dans les temps froids le costume à la mode, se divertissait à harceler une créature qui rôdait en robe de bal et toute décolletée avec des fleurs sur la tête devant la vitre du café des officiers. Cet élégant fumait, car c'était décidément la mode.

Chaque fois que cette femme passait devant lui, il lui jetait, avec une bouffée de la fumée de son cigare, quelque apostrophe qu'il croyait spirituelle et gaie, comme : Que tu es laide ! Veux tu te cacher ! — Tu n'as pas de dents ! etc., etc. Ce monsieur s'appelait monsieur Bamatabois. La femme, triste spectre paré qui allait et venait sur la neige, ne lui répondait pas, ne le regardait même pas, et n'en accomplissait pas moins en silence et avec une régularité sombre sa promenade qui la ramenait de cinq minutes en cinq minutes sous le sarcasme, comme le soldat condamné qui revient sous les verges. Ce peu d'effet piqua sans doute l'oisif qui, profitant d'un moment où elle se retournait, s'avança derrière elle à pas de loup et en étouffant son rire, se baissa, prit sur le pavé une poignée de neige et la lui plongea brusquement dans le dos entre ses deux épaules nues. La fille poussa un rugissement, se tourna, bondit comme une panthère, et se rua sur l'homme, lui enfonçant ses ongles dans le visage, avec les plus effroyables paroles qui puissent tomber du corps de garde dans le ruisseau. Ces injures, vomies d'une voix enrouée par l'eau-de-vie, sortaient hideusement d'une bouche à laquelle manquaient en effet les deux dents de devant. C'était la Fantine.

Au bruit que cela fit, les officiers sortirent en foule du café, les passants s'amassèrent, et il se forma un grand cercle riant, hant et applaudissant, autour de ce tourbillon composé de deux êtres où l'on avait peine à reconnaître un homme et une femme, l'homme se débattant, son chapeau à terre, la femme frappant des pieds et des poings, décoiffée, hurlant, sans dents et sans cheveux, livide de colère, horrible

Tout à coup un homme de haute taille sortit vivement de la foule, saisit la femme à son corsage de satin ouvert de boue, et lui dit : Suis moi !

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Kể-lại theo Victor Hugo

NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

XII

Cách tiêu nhàn của ông Bamatabois

Phàm ở các tỉnh nhỏ, nhứt là ở *Montreuil-sur-mer*, có một bọn thiếu-niên, mỗi năm ăn tiêu lấm-nhấm chừng nghìn rưỡi *francs*, mà coi bộ cũng ỷ như cách mấy cậu con-cái nhà đồng hạng ở *Paris* ăn-tiêu nuốt-chửng mỗi năm hai-mươi vạn *francs* vậy. Loại người ấy là một loại rất to, những người không ích gì mà cũng không hại ai ; tục thường bảo là giống ngựa-thiến, chỉ ăn hại, có cũng như không, gia-bần được ít nhiều ruộng đất ; ngồe-đại được đôi ba chút, mà chữ-nghĩa cũng tí-tóe được một vài câu ; vào nơi đài-các thì ra cục-mịch, mà ở chốn hàng cơm tiệm rượu thì tự-phụ là kẻ đông sang ; miệng nói : đồng nhà ta, phần rừng nhà ta, điền-tốt nhà ta, ra đây ta đây hào-cường trong một xứ ; ra đến trường diễn-kịch thì chê con hát đẻ ra dáng con người thức-giả ; thường tranh-biện với các quản binh để ra điều ta đây cũng trải việc nhà quan. Nay đi săn, mai đi bắn, hút thuốc phi-phào, ngồi dai ngày dài, uống rượu, nồng nặc những hơi thuốc-lá đánh quần *bi-da* ; đứng nhìn hành-khách xuống xe cho tiêu-khiển ; sớt ngày suốt tối ngồi ở *cà-phê*, ăn cơm ở tiệm ; con chó nằm gậm xương dưới chân, chị nhân-ngãi ngồi cùng ăn bên cạnh : chi-tiêu thì chắt từng đồng xu, mà lại quá ra dạng ta theo thời-trang (*la mốt*) ; thích đi nghe diễn bi-kịch, mà lại khinh-dể đàn-bà con gái ; giấy khi đi cho đến kỳ nát, Ba-lê, những kiểu-cách Ba-lê đã đi qua *Pont-à-Mousson* ; già hãy còn ngẩn mặt chưa vỡ cuộc đời ; mãn kiếp không làm gì hết ; thật là hạng người vô-dụng, mà cũng không lại cho ai là mấy.

Cậu *Félix Tholomyès* giả-sử cứ ở luôn tỉnh nhà, không nom thấy kinh-thành Ba-lê bao giờ, thì chắc cũng vào hạng ấy.

Vì cớ gian-cô hơn, thì chắc thiên-hạ coi vào bậc lịch-sự ; vì lại nghèo-khó hơn một chút thì chắc thiên-hạ bảo là vô-công rồi-nghề, hạng người ấy chẳng qua là một hạng nhàn-cư. Trong đám nhàn-cư đó cũng có kẻ làm cho chúng-nhận ngán mắt, cũng có người thì lại ra dạng lẫn-thẫn ; có anh thì vẫn-vơ như nhà thi-sĩ, mà cũng có anh thì lếu-lếu khổ thương.

Thời ấy, một người lịch-sự, tức là một người cỗ đeo *cồn* cao, cà-vạt lớn kệch, đồng-hồ quả-quít có dây đầu buộc trăm thứ, trong thì bận mớ-ba-lô *gi-lê* khác màu, mũi xanh mũi đỏ mặc trong ; ngoài khoác áo đuôi-tôm màu *ô-liu* thân ngắn ; hai hàng cúc-bọc liền nhau từ dưới mà lên cho đến tận vai, cái quần cũng màu *ô-liu* phơn-phớt, hai bên đường khâu có dẫy khuyết đính ngang như thể bộ xương sườn, số không nhứt-định, nhưng bao giờ cũng lẻ, từ một cho đến mười-một là giới-hạn. Thêm vào bộ cảnh đó, một đôi giầy cỏ, gót có nạm miếng sắt nhỏ, một cái *cà-vạt* ống thật cao mà vành hẹp, tóc thì để bù, tay cầm gậy ngắn, nói năng thì hay dùng những câu nói-lối của *Potier*. Gót giầy có cựa sắt, trên mép đế rầu vênh. Thời ấy đế rầu mép ngắn là nhà phú-hộ, mà gót giầy có cựa sắt nghĩa là kẻ đi chân.

Người lịch-sự các tỉnh nhà-quê thì cựa sắt giầy thật dài mà rầu mép thì vênh tợn.

Thời ấy chính dương buổi các nước dân-chủ ở Nam Mỹ-châu chống-cự với nhà nước Y-pha-nho, một bên thì ông *Bolivar* với một bên thì ông *Morillo*. Mũ nhỏ vành là biểu hiệu của nghĩa quân-chủ, cho nên gọi là *morillos* ; còn những kẻ theo chủ-nghĩa dân-chủ thì dùng thứ mũ rộng vành gọi là *bolivars*.

Vậy thì về hồi tám chín tháng sau khi có những chuyện đã kể ra trên trang trước, chừng vào độ thượng-tuần tháng giêng năm 1823, cả ngày hôm ấy tuyết xuống, đến tối thì có một chàng nọ bậc lịch-sự đó, vào bậc vô-công rồi-nghề đó, hẳn là một bậc «trung-quân ái-quốc» bởi-vì trên đầu đội mũ nhỏ vành, mình thì trong bận quần áo theo như thời-trang, ngoài lại khoác thêm một cái áo tơi to, chàng ấy đương trên-ghẹo một đứa kĩ-nữ nó chàng-màng ở ngoài cửa kính hàng cà-phê các quan-binh, con ấy trời lạnh như thế mà mình thì bận áo nhảy-đầm, ngực vai hở cả, trên đầu lại cắm vài bông hoa. Chàng lịch-sự kia đương hút *xi-gà*, vì thời ấy hút *xi-gà* là lịch-sự.

Mỗi lần con kia đi qua trước mặt thì chàng lại thổi khói *xi-gà* vào nó, mà nói những câu nỡ-rộn, chàng cho là hay là nực-cười, như là : — Tội-nghiệp ! sao mi xấu thế ! — Giấu mặt đi, mày ! — Mày không có răng ! vân vân. — Chàng lịch-sự đó qui-hiện là *M. Bamatabois*. Còn con đàn-bà kia, thì khác nào như một con ma hiện mà bề ngoài lại có trang-điểm, đi đi lại lại trên hè đường tuyết phủ, thấy chàng kia trên-ghẹo như thế cũng làm thinh không trả lời gì cả, cũng không nhìn mặt xem ai ; cứ lặng yên mà đi đi lại lại, cách năm phút lại qua nơi bị nhiễu, chẳng khác gì tên lính phải phạt bị đón rồi, mà vẫn đem mình đến nơi bị đánh. Ý chừng người rồi công kia thấy những câu nói ghẹo cợt mình không công-hiệu gì nhưthế thì tức lên, cho nên thừa một lúc à kia quay đầu đi nơi khác, anh ta bèn sẽ ngậm cười rón-rén bước ra, cúi xuống đất bốc lên một nắm tuyết, mà bỏ vào trong lưng áo đề *bồi* cho à. Con này rú lên một tiếng, quay phắt cổ lại, nhảy chồm lên như thể một con beo, mà gào một mặt sanh chàng chơi nghịch ác, vừa cào vừa chửi-rủa một cách tàn-tệ. Tiếng chửi đã nhẻ-nhẻ say rượu, miệng hở ra lại khuyết hai răng cửa, nhìn vào thật gớm. Con kỹ là tiếng *Fantine* cũ.

Việc rầm-rầm lên như thế thì các quan-binh trong hàng rượu đổ nhau ra, người đi qua thì đứng lại, xúm vòng quanh mà cười, mà reo mà vỗ tay, ở giữa thì ai tinh mặt mới nhận rõ là một người đàn-ông với một người đàn-bà, người đàn-ông thì đương lăng ra cho được, mũ thì lăn dưới đất, người đàn-bà thì vung-vẩy vừa đá vừa đấm, đầu tóc rũ-rượi, miệng thì kêu rú lên, răng chẳng có lấy một cái, một thì giờ tối xanh, nhìn mà khiếp.

Bỗng thấy một người cao-lớn từ trong đám xâm đông mà ra, chạy vào nắm lấy ngực-áo bằng vóc vấy những bùn của người đàn-bà mà quát lên rằng : Đi với tao !

(Còn nữa)

Luyện tập quốc-văn

Thư cho bạn

Đỗ nhân-huynh kỳ hạ,

Thư bảo độ này càng đọc càng thấy thống thiết bi ai, thật rõ là tâm sự một người đang bị ngọn sóng bể tình nó lay động say đắm vì thấy trong bầu giới rộng rãi bao là hữ này mà chỉ bó mặt mình mình giọt lệ hòa với nước bể, gửi ngọn cuồng phong chôn nỗi đoạn trường trong vùng thanh thanh nhẹ nhàng như gió xuân tiếc vườn đào nỗng cũng hóa theo đẹp theo tiếng không ? Khách nhạc không réo rắt thêm sầu như khúc nhạc tái tình, không xiết sợ lòng ý như khúc nhạc tiên-cảnh mà bỉ non thành thật êm ái như không. phải lắng tai, để hoạ người mới thấy, để thấy thì nó lọt có một thứ mỉa-lọc phần trái hẳn cái tình cảnh nhẹ nhàng mơn mơn kia, mà xét đến cùng cũng mình tự-nhiên bừng bừng rất sống phấn phát cả tinh thần lẫn lòi ra. Đó là khác nhạc đi quốc tự bản nghìn năm tay phàng phất giữa khoảng trời Đông này, có khi ăn trong tiếng gió bão nổi Tân-việc rang động, có khi nấp trong tiếng sóng bể Thái-bình-dương cuồn cuộn đấy ! Khúc nhạc ấy là tinh anh giống Hồng nói Lạc thu hết lại mà chung đúc nên đấy báu g. Lòng người vẫn tự quí quyết nên trời đất cũng nhiều cho dạo khúc nhạc ấy để cảm xúc lòng người tưởng tượng như mình có nên như Hạng-Võ-sắc đinh, như Tần-Cơ-Quát hợi nơi mới sơn đất nước vuông mấy vạn cây số mà quyết kế với gánh vào lấy giang sơn đất nước được, hăng hăng thì thôi người ta so với vì trời, sao khỏi thấy mảnh mang giới bể mà chẳng lo mình bằng cái bọt giành với nơi bể đất nước vuông mấy vạn cây số mới kia rồi đến sau lòng đất chỉ mất. Bác có phải có cái tình thần qua đó cảm, bác nên để phím loan tơ đồng bỉ-gảy tuyệt khúc nhạc này còn hơn là để réo rắt thêm sầu nhường ấy, Đỗ-nhân-huynh ơ.

Kính thơ

Phồ - Uyên

Nếu ai mắc phải bệnh tinh e Bão và giang-mai đã lâu hay mới, đã nặng hay nhẹ, đã thử mọi cách mà chưa được khỏi, không tốn tiền lại không bại hoại danh thể cho thân, xin đến lại hiệu bào chế Dược-phòng Bác-sĩ LÊ-HUY-PHÁCH, 46, Rue Principale à Bắc-ninh, vì hiện ấy là một nhà chuyên trị bệnh ấy đã có tiếng không ngày nào là không nhờ được giấy ngợi khen vì mình bệnh nhân đã có lợi.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức giang-g. 53, phố hàng Bồ và ở Nam-định Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán hộ.

2033

Thế nào là bệnh trĩ ?

Bệnh chỉ là mọc mụn trong đại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau nói một nhọc, sau khi đại tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh nặng nên khỏi chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chàng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

Thầy KHOA Y-SINH

26, Phố hàng Đường, Hanoi

2033

茂 MAO-SENG

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cũng, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mọng đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2013 MẬU-THỊNH kính cáo.

Hiệu kim-hoàn

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ lại trường Công-nghệ Hanoi. Kén loại những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các nghề chữa cổ lại làm sẵn, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

2032

MỤN - SANG NỘC LÁT - GÃI THẤT ĐA ĐAU GẦN - NƯỚC NHỜI NHỌC GẦN CỐT

Sưng mình Nước gân Vì máu sanh ghẻ cước

CHO ĐƯỢC HỦY TUYỆT CÁC SỰ ĐAU ĐỚN NHỨC NHỐI

Nếu mà phải chịu các sự đau đớn khôn cực, ngoại trừ các bịnh đau ngoài da. thì là bịnh sưng gân, đau gân cốt, đau và sưng trong tử cung, đau máy cái lắt léo, nhiều khi nó đau nhức thấu lên trên đầu, dưới chân thì sanh ung độc, chảy máu, chảy mủ, chảy nước vàng.

Những bịnh khốn khó ấy cũng bởi huyết hư ma sanh ra.

Bởi vậy muốn hủy tuyệt muôn ngàn sự tai hại ấy, bịnh hoạn ấy thì phải tìm biết tại nơi máu huyết mà sanh ra.

Thuốc *DÉPURATIF RICHELET* thì làm cho huyết trở nên tốt, nhiều ông danh sư đại tài đều rập một tiếng mà chứng rằng : thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là một thứ thuốc hiệu nghiệm mới tìm để khỏi trừ các chứng bịnh vì máu huyết, nó làm cho trở nên tinh khiết.

Mấy thứ thuốc đều có bán, chỉ nơi tại chỗ thuốc chánh của ông L. Richelet ở Saïgon, 8, Rue de Bonard, SAIGON. (Cochin-Chine).

Nếu rất mà hết thì gửi qua hàng của Laboratoire de L. RICHELET de Saïgon, 8, Rue de Bonard, SAIGON. (Cochin-Chine).

CUỘC THI Ô-TÔ TRUNG-BẮC KỲ

Hà-nội - Huế khứ hồi

1,300 km. trong 25 giờ 12 phút

(Đồ đồng một giờ 52 km. 240)

(Kể cả những lúc qua phà, lấc đỗ, và lúc lấy nước và dầu xăng)

Đó là cái thì giờ đã công nhận cho một cái xe Berliet 12 mã-lực.

2033

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

La bonne politique

On ne fait de grandes choses qu'avec la science et la vertu. Croyez que le bon patriote est celui qui vous prêche le sérieux, l'amendement intellectuel et moral, et non celui qui joue le sort de sa patrie pour montrer son éloquence ou son habileté.

Relever l'amour du vrai et du solide en toute chose ; ne rien négliger pour former une nation raisonnable, éclairée, pratiquant la première des abnégations, la plus difficile, la plus méritoire, qui est de ne pas trop tenir à une fausse idée de l'égalité ; fonder une éducation virile et sérieuse, ayant pour de fortes études spéciales ; inspirer au peuple la croyance à la vertu, le respect des hommes savants et graves ; le détourner des révolutions, remèdes souvent plus funestes que le mal qu'il s'agit d'extirper ; faire que chacun aime à rester à son rang, par résignation, par fierté, par goût de l'honnête ; montrer le beau où il est, c'est-à-dire chez tant d'admirables soldats, d'admirables marins, d'ouvriers courageux, d'ouvrières résignées, qui continuent la tradition de la vertu ; ne pas dire au pauvre : « Enrichis toi, » mais lui dire : «Console toi ; tu travailles pour l'humanité et la patrie », lui prêcher le bonheur par la simplicité du cœur et la poésie du sentiment ; persuader à l'homme du peuple que ce qui le rend intéressant, c'est d'être respectueux pour les grandes choses morales auxquelles il coopère sans pouvoir toujours les comprendre ; à la femme de ce qui fait son charme, c'est d'être dévouée et de servir ; mais se comporter en même temps de telle sorte que l'inférieur sente bien que celui qui commande remplit un devoir et est animé d'un haut sentiment philosophique ; présenter comme des choses funestes l'acrimonie. l'envie, la défiance systématique, qui rendent tout gouvernement impossible ; faire comprendre que l'on devient un aristocrate par le mépris de ce qui est bas et vil ; décourager de toutes les manières le mauvais goût public, ce fade genre d'esprit, cette basse littérature de turlupins qui est devenue à la mode ; opposer une digne au charlatanisme qui nous envahit de toutes parts ; respecter hautement le sentiment religieux, mais ne pas attacher la destinée morale de l'humanité à des formes confessionnelles qui peuvent périr, tandis que la foi vraie ne périra pas; par-dessus tout respecter la liberté, condition essentielle de tout bien : voilà ce qui serait la bonne politique.

Le reste ne sera qu'expédient d'une médecine aux abois.

Ernest Renan

Cái chánh-sách tốt

Muốn để sự-nghiệp to, tất phải sẽ học-thức và đức hạnh. Ta nên tin rằng người thực biết yêu nước là người khuyên ta tu thân, tu trí, chớ không phải người đem cái sỉ-phận của ta làm cái trò cho ; để chơi-trương cái kẻ ẩn tài, hay cái xiểu-tai của họ đâu.

Bất cứ việc gì cũng nên hưng-khởi tấm lòng yêu sự chân-thực, sự chăm chỉ ; phàm điều gì gây nên được một nước sáng-suốt, biết điều phải chăng, bỏ tất làm một việc khắc kỷ vị nhân thứ nhất kia, là điều rất nhẹ, rất đáng khen, là chớ có quá mê về một nghĩa hễn lầm chữ tự do, thì chớ có nỗ-lực ; dựng nên một nền giáo-dục mạnh mẽ, chắc chắn, lấy cái học chuyên mên vững vàng làm gốc ; gợi cho quốc dân biết, mến đức hạnh, biết tôn người học thức và đứng đầu ; giữ cho dân tránh được những sự hiếu loạn, vì đó là những vị thuốc làm khí làm hại hơn là chính cái bệnh muốn trị đấy ; nên làm cho ai nấy biết yên phận, tự trọng, và chuộng điều thiện, mà vui lòng thủ phận của mình ; nên tán dương cái đẹp, cái hay ở cõi cái đẹp, cái hay, ngỏ là là cái đẹp cái hay của người khác, của bọn thợ thuyền đáng cần-dùm, của bọn thợ dân bà nết-na hiền-hậu kia, ai nấy giữ gìn cái gương đức hạnh cho được đi-truyền mãi mãi ; chớ nên bảo kẻ nghèo : « Cố cho giàu lên » nhưng nên bảo : « Phải tự yên tất lấy mình ; và làm việc cho nhân loại, cho quốc gia ; nên khuyên họ lấy tấm lòng giản dị, tính tình thanh nhã làm vui sướng ; tán giảng giải cho dân gian biết rằng cái điều làm cho người ta nên quý, là biết trọng những sự lớn-lao, chính mình cũng giáp sức gom tài vào mà chỉ h mình cũng không hiểu ta làm sao ; nên giảng giải cho dân hà biết rằng cái mỹ-mãn của họ là cái biết tận tâm, biết giúp đỡ mọi người ; nhưng lại phải ẩn ở thế nào cho người dưới biết rằng cái người sai khiến họ là vì nghĩa-vụ phải sai khiến và trong [illegible] cái tinh thần bảo-thủ khôn thường ; nên bảo tồ cho mọi người biết rằng keo bẩn, ghen ghét, ngờ vực thái quá, làm cho không chánh phủ nào gây nên công cuộc gì cả, là những việc khốc hại không nên làm ; nên làm cho ai nấy biết rằng muốn trở nên người sang, thì phải nên biết khinh sự hèn mạt ; nên hết sức trừ khử những cái biểu thị ở của công chúng càng cái trí tức nông-nổi, cái văn-chương bả giả, mà thiên hạ chưng thích đó nay ; nên ngăn ngừa những sự giả-mạo hiện nay đương trần-ngập mọi nơi, nên công nhiên kính trọng cái lòng chuộng tôn-giáo, nhưng chớ cho là các tôn-giáo quan-hệ cho số phận nhân-loại, vì tôn-giáo có thể mất được, chớ chính lòng tín ngưỡng thì bao giờ cũng còn ; trước nhất phải trọng sự tự-do, vì có tự do thì mới có sao cái hay khác được ; đó chính là cái chánh sách hay đó.

Ngoài giả, chẳng qua chỉ là những phương dược làng nhàng sẵn một tý-kỷ, cũng vô lực đó thôi.

N, V. L.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Vì đâu nên nỗi !

(Tiếp theo)

Nàng Mỹ Phượng, chiều hôm ấy trở về rất vui vẻ đến chỗ ẩn hôm ra chờ đợi tình-nhân mãi không thấy ra, ngẫm nghĩ hồi lâu, rồi trở về buồn bực vô hạn, liền cầm bút viết thơ, đang viết thì có cụ thân-sinh đi vào, liền dấu thư vào trong tay áo rồi sắp sửa đi ngủ, cái thơ của nàng viết chính là cái thơ mà ông Siêu bắt được đang khi trọng bịnh vậy. Gởi thư xong, nàng đợi mấy hôm cũng không thấy thơ trả lời, nhưng nào ai biết cho ai, cái thơ của ông Siêu gởi lại thì con hầu nó đánh mất không nói với nàng thành ra thêm buồn, thêm tức cho nàng, những tưởng là :

Thuyền tình vừa ghé tới nơi
Thời đà trâm gẫy bình rơi bao giờ.

Một đêm kia, vào độ tứ canh, đang khi nồng nàn gối điệp, xảng xảng tuấy tiếng một người đi vào tai mà nói : « Hỡi Mỹ-Phượng con ơi, chim khôn mau tìm nơi nhà quan, con mau lên chọn chỗ xứng tài, cho yên phận sớm khuya, con ơi, nhân duyên đã định bởi giời, con với ông Siêu cũng là duyên cũ nghĩa xưa ấy là sợi nợ trước của con, sen đã trả xong rồi đấy, nàng ơ đâu như [illegible] quít con với một người con trai rất tuấn-tú là cậu Danh-Gia, con quan lễ bộ thượng-thư. Ta là thần ở xứ này, nên ta vội đến báo tin mừng. Con mau khá liệu ». Khi nàng tỉnh dậy, bỗng như bên tai có văng-vẳng vẫn có tiếng người nói, đang ngồi ngơi hồi lâu, chợt có con hầu vào thưa : « Thưa tiểu-thư, vừa rồi có một đám ma rất lớn, từ thuở giờ sinh ra đẻ con chưa từng được trông thấy bao giờ, nghe đâu là tang lễ cho ông Siêu nhà bắt báo « Quang-Minh », thưa tiểu thư. »

Nàng nghe thấy thế, sẽ ngồi im, thần thơ, thơ thẩn, tuấy cụ thân sinh vội vàng chạy đến kể cho nghe giấc mộng đêm qua y như từng nhời nàng nghe thấy đêm qua, cụ thân sinh kể xong cô ý mừng, sau thấy bà [illegible] mấu cũng hỏi hai chuyện vào, nàng thời thẹn thùng, mặt như gấc chín, mồng thành ra ai cũng như ai, ai cũng vui vẻ, chỉ có một mình tiểu-thư là buồn rầu không biết nghĩ sao. Đến trưa có người đến xin hỏi nàng Mỹ Phượng cho cậu Danh Gia, cụ ông và cụ bà nhận nhời ngay và hẹn trong một tháng sẽ cho cưới.

Ôi! bận tình bận hiếu, bỗ nào cho yên! ngoài đi nghĩ lại, nàng phải vâng lời nghiêm huấn. Đến ngày 20 tháng 11 là ngày làm lễ nghênh hôn. Đám cưới rất long trọng, từ đầu chí cuối đặt nhiều ô tô, tất cả vào độ 40 cái, hôm ấy trời lại bình tĩnh, cho nên đám cưới lại thêm vui vẻ non lên.

* *

Đang ngồi nghĩ vơ nghĩ vẩn, chợt có người nhà đưa tờ báo vào đó ra xem thấy có cái tin xem đi xem lại ông Trần sinh vật tờ báo xuống đất, tỏ giải một cái rồi mặc quần áo, dặn người nhà báo có ai nói thì nói là một không thể tiếp được, ít lâu nữa sẽ mời lại chơi, và không được nói với ai là ta đi chơi vắng, nói rồi ra đi. Cách mấy hôm sau, ông trở về nhà, lúc bấy giờ vào độ 6 giờ sáng, thấy người nhà ai nấy vẫn còn đang gối nồng chưa tỉnh, ông vào bàn giấy thấy những giấy má cần dùng mất sạch, đi tìm soạn những bạc để trong tủ cũng mất mà tủ vẫn khóa như cũ, ông đỏ quyển nhật-ký của ông ra xem thấy có một mảnh giấy bóng trong có mấy hàng chữ số :

« 13-7 1 23 b 8-1-9 12 20-14 9 2 1 19-8-1-13 7 a. 12 14-19 d -....

5-20 13-7 b. 3-14 a 13 7 8 9 12-1 b 14 1-13. »

Ông xem qua một lượt rồi ông chép vào quyển nhật ký ở dưới số đ chỉ như sau này :

« Ngày hai mươi ba tháng một —. Đang có nghỉ mà con ! Ông viết xong, ông đi xem xét chung quanh nhà không thấy vết gì là dấu vết biết thấy khi ông bước chân đến buồng người đầy tớ để dành thức dậy thì... than ôi ! một cái thảy năm xông xuyt ở giữa gian nhà, một khẩu súng lục bắn ra ở bên cạnh cái thây ấy. Tờ mở đôi tờ lòng giờ nhà cho chủ đến nỗi hỏ ! ấy !

Ông nom thấy vậy, thì đoán là tối hôm qua đã có một tên thích khách xảy ra ở đấy, ông giờ ra đi gọi người nhà thì vẫn tuấy ngủ, ông đỗ ra vào phẫn mắt, tuấy hết hơi một cái thì mạnh, ông biểu ngay là có thuốc mê, ông liền lên trình sở cẩm, rồi gọi tên cảnh sát hôm qua đi tuần ở phố đấy lại hỏi. Tên ấy nói rằng :

« Tối hôm qua lúc bấy giờ vào 11 giờ ba khắc, có hai cái xe ô-tô đến cửa nhà ông, tên ấy lấy làm lạ vì đêm khuya có việc gì khẩn cấp đến thế này, liền lại xem thấy ở xe trước có bốn người xen đám ra trước kẻ đến xe sau hai người mặc quần áo quan hầu đi kèm một người bé nhỏ nom ra dáng nhanh nhẹn, trên mặt lại phủ hai lớp râu, đầu đội mũ quan binh, tay đeo lon quan sáu, người lính cảnh sát với vàng dơ tay chào. Lúc xe đỗ, ở trong có một người bình nom « bỗi » ra mở cửa thì những người này vào, còn hai xe ở ngoài cũng chạy đi mất. Người cảnh sát thấy như vậy cũng không dám đứng đấy liền đi ra chỗ khác thì chợt nghe thấy một tiếng nổ liền chạy lại thì thấy trong nhà tối im như tờ, đoán ở trong lại thò giờ không nên cũng không dám để ý đến. Độ 12 giờ một thằng hai cái xe lại đến như mấy người ấy đi, không biết là về nhà nào.

Ông nghe xong câu chuyện người cảnh sát rồi ngồi nghĩ vơ nghĩ vẩn, sẽ tái cái việc này với việc của người bạn mình có nhẽ có sự can thiệp với nhau thì phải. Ông tra hỏi đến đấy, lại ra thì [illegible]

* *

Hãy xin nhắc lại về chuyện cậu [illegible] con quan lễ bộ thượng-thư Danh Gia có lẽ nào lại bỏ nàng Mỹ Phượng ? Thưa rằng không. Cậu Oanh Gia cũng là một tay đại bợm ở chốn đô thị ta mà người ta thường nó đến luôn, nhưng cái tên người ta thường nói ấy (Lý Bạo) không phải là tên thực. Khi cậu nom thấy một người quốc sắc như nàng Mỹ Phượng cũng là thế hạ của cậu. Ông Thầu bảo tin mừng ấy lại có ý là cậu với ông quan sáu đã giết người đấy tớ của ông Trần Anh vậy, còn những thằng đầu là những tay tùy tùng hộ vận gã quan nhà với con đấm. Oanh Gia này đẩy mai đó, nay thay hình đổi dạng, mai khi nông nỗi mà biết cho được.

Tương thay cho phận mỏ đào
Nhời rằng : « bạc mệnh » dẫu vào nhời chung.

(Còn nữa) Lê-văn-Kiên.

Cuộc thi thơ

Của Hội-trưng-Quyên nữ-sĩ

MMMDCCCLXXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu mạo y nguyên cõi Nhị Nùng,
Xe ngựa chung-quanh đường cái phẳng,
Cung-tường thâm-thẩm bóng cây hồng,
Khi thiêng đem lại giới Nam-Việt,
Dấu cũ xưa từ đức Thánh-tông,
Mấy kẻ đời nay qua miếu đấy,
Tưởng trong chính-học nghĩ sao cùng.

Phạm-vũ-Duyệt làng Đòn-thư, Hà-đông

MMMDCCCLXXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Khổng tôn-nghiêm thắm mấy trùng
Mây đẹt cung-tường đôi Lý-thánh,
Đá nêu khoa-giáp thủa Lê tông,
Tiếng chuông chính học vang đông Nhị,
Hồi trống trung đình rậy cõi Nùng,
Trung-hiếu cũng trông nên nếp sống,
Này mưa không chuyển gió không rung,

Kiều-ngọc-Mai
Làng Mông-phụ, Sơn-tây

MMMD CCCLXXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thang-long,
Miếu thánh ngày nga chốn Lạc-Hồng,
Đàn-hạnh dấu xưa bia vẫn tượng,
Rừng nho cảnh cũ cối chen tang,
Khói hương Nùng-linh muôn đời ngát,
Đạo-đức Thù-xuyên bốn bể chung,
Trải mấy tang-thương hồn vũ-trụ,
Cùng-tường bên mãi với non sông.

Nguyễn-Vy Postes et Télégraphes, Vinh

MMMDCCCLXXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh Giám danh thơm chốn Nhị Nùng
Cao ngất giới Nam nơi thắng cảnh,
Vang lừng cõi Bắc miếu văn-phong,
Tang-thương trải cuộc kinh-quyền vững
Âu Á bao phen bỉ thái thông,
Tạo-hóa xoay vần, thay đổi biến,
Đất rồng may lại nở thêm rồng.

Hoàng-kim-Khoa
55, rue des Tasses, Hanoi

MMMDCCCLXXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Qua miếu ngài đây muốn đứng trông,
Dấu cũ cung-tường chưa đổi khác,
Gương treo nhật nguyệt hãy soi chung,
Văn-minh cách mới thêm nhiều lý,
Khoa-giáp nền xưa biết có không,
Cần thánh đời đời con thờ mãi,
Kia sông sông Nhị với non Nùng,

Hoàng-lê-Thuận

MMMDCCCLXXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Xem thấy ai ai cũng đông trông,
Mỗ gỗ vang lừng miền cõi Bắc,
Chuông vàng ánh-ỏi chốn thành Đông,
Cung-tường dấu cũ chưa đổi đổi,
Thi-lễ nhà thơm vẫn ngát nồng,
Phận gái vui chân qua cửa thánh,
Biết rằng Âu, Á mặt nhà chung.

Hoàng-như-Châu

MMMDCCCLXXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trông thấy thêm vui khách mé sông,
Đạo-thống từ xưa truyền cõi Bắc,
Cung-tường như cũ ngất thành Đông,
Hương bay mùi chữ lừng sông Nhị,
Khói tỏa hơi văn khắp nẻo Nùng,
Trải mấy xuân thu còn mãi mãi,
Học đời Âu Á đốc lòng trông.

Hoàng-bội-Khanh

MMMDCCCLXXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tới đấy ai là chẳng nóng trông,
Đạo-thống một dòng sâu tựa bể,
Cương-thường mấy cột vững như đồng
Mưa Âu vẫn khắp miền sông Nhị
Gió Á còn thơm đỉnh núi Nùng
Theo lối văn-minh qua cửa Khổng,
Dẫu rằng phận gái dạ còn mong.

Hoàng-lê-Cư

MMMDCCCLXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thánh xưa nay vẫn kính sùng
Cung-tường chín nhẫn giữa kinh-đông,
Khuê-văn rạng vẻ bia bên đá,
Tao-vật xây nên tượng vững đồng,
Hoàng-Lý về sau đà mấy hội,
Cương-thường vẹn vẻ với non sông.

MMMDCCCXC

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Miếu Thánh gây từ Lý phải không,
Cõi Lạc ngày-ngà tường chín nhẫn,
Thành Rồng nghiêm thẳm cửa ba trùng.
Làn vân Thù-Tế tuôn dòng Nhị,
Sắc vật non-Quy rạng đỉnh Nùng,
Còn nước còn non còn vũ-trụ,
Còn vẳng nhật nguyệt giữa trời đông.

MMMDCCCXCI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo thánh ai ai cũng mộ lòng,
Chân nhỏ gánh quyền trong cách phương
Hoa chào mở hạnh đua đem đến chốn
Lộ mở tự Đào Dương mành Lý,
Thắp-thoáng gương nga rạng vẻ Hồng,
Nết đất văn-chương rành tiếng Việt,
Còn non còn nước chữ ghi Đông.

Vũ-đức Trị làng Vạn-phần, Vinh

(Còn nữa)

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp tương hạng mà giá lại rẻ không tăng hãng

XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	62$00
Hạng đi đường xa	52.00
Hạng đi đường xa A	50.00

XE-ĐẠP ALCYON :

Thượng hảo hạng	60.00
Hạng đi chơi	52.00
Hạng đi đường xa	48.00

XE-ĐẠP « DRAGON D'OR » 40.00

3056

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHÍ MONTEL

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rồi, xưng đe đấy, đau độ đấy, ăn không ngon, ngủ không yên, thở tiến. Có thể sinh ra các bệnh thức nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

để các chất Pancréatine Diastase

Giá mỗi chai : 1$ 50

Có bán tại : Nhà Báo chương, Hanoi

3001

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHÍ

L. BLANC

81, phố Paul-Bert, Hanoi

CASQUES

EN

BAS LIÈGE BAS

aux PRIX les PLUS

HAI-CHINH

74-76, Rue du Pont-en-Bois, Hanoi

6218

忠孝節義女

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự-tích Chiêu-Quân công Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá 0$90

II. — Tái-sinh-duyên (sự tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,90

III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,90

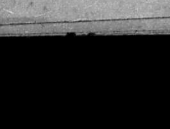
Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC,

TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN, Hanoi.

3049

QUÀ TẾT

NGUYỄN-TIẾN-NAM dit THUẬN-THÀNH

Bottier - Chapelier

7, Rue des Cotons Hanoi

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

hoặc 500.000, hoặc 200.000, hoặc 100.000 quan

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cổ vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rất rẻ lắm kỳ trong một năm chỉ có 20 triệu quan

Như mấy rất sẽ cũng để trong lâm

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papere, MARSEILLE (France) R. C. 6578

CẢI VỆ-SINH CHUNG CỦA HÀNH-KHÁCH

Hôm no tôi đi có việc riêng lúc đi qua Thanh-Hóa có vào một hiệu cao-lâu mới mở, hiệu ấy tên là "*DUYỆT-VIỆT-TÙU-GIA*" để trọ, ở phố ngang, số nhà 8, lúc vào trong hiệu ấy, trông thấy rõi là lịch-sự, cao-ráo, có đủ cả buồng ăn buồng ngủ rất hợp cách vệ-sinh. Tôi ở trọ đấy được hai hôm, lúc ra đi, thì người chủ tính tiền là 2 p. 40; tôi lấy làm ngạc-nhiên, tưởng rằng người ấy tính nhầm, vì hai hôm tôi ở đấy, thấy người kế bên người ấy rẻ có lẽ-phép, chế ăn, chỗ ở, cũng thức ăn, thức uống tốt thanh-lị hệ-sinh. Vì những đó mà tôi tưởng cái tiền trọ phi hơn lên, cớ sao lại tính hạ thế hay hoặc nhầm chăng; vậy tôi có hỏi lại người chủ thì người ấy có bảo giá cho tôi biết là cứ ăn với buồng nằm một ngày 1 p. 20. Còn buồng cho thuê 0 p. 80 một ngày.

Vậy tôi cũng không muốn đăng lên báo làm gì cho nhường tai hiệt-vị, nhưng vì tôi thiết nghĩ, cái sự vệ-sinh là của chung mọi người cho nên mới đăng lên báo, để có khi nào các liệt-quý có qua đó mà muốn tìm nhà trọ, nên đến hiệu ấy thì được vừa ý, và giữ được cách vệ-sinh cũng đáng đồng tiền trọ-phí. Ông chủ hiệu ấy là Phúc-Thái, Thanh-Hóa

A. T. Khách trọ lại cảo

5.6.7.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên hãng ra một thứ thuốc rất hợp thang trị bệnh ngoài da rất hiệu

Giá tiền : **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho dỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt hường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, về khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX

Hiệu bào chế CHASSAGNE

Lafon et Lacaze

có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Hội-chợ đấu-xảo Paris, kỹ-nghệ

58 Rue Paul-Bert, Hanoi

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. BOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30

Tiền cước mỗi quyển . 0, 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông Bùi-xuân-Thăng

61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Vì cớ gì mà xe lửa hạng tư lại khóa buồng đại-tiện ? — Các hành-khách hạng tư không hiểu vì lẽ gì chuyến xe tưa ngày thứ hai vừa rồi, từ Thanh-hóa chạy vào Vinh, mà người phu làm việc trên xe lửa lại đem khóa chặt lấy cái cửa buồng vệ-sinh không cho công-chúng dùng, người ta nói thế nào bắn súng không cho, thì không biết có lệnh trên cấm, hay là tên phu ấy làm bậy. Vậy xin hỏi sở Hỏa-xa ?

Tòa án sơ-thẩm. — Đã lâu nay nhà-nước thấy sự đòi hỏi xét xử những việc kiện tụng của tỉnh Thanh hóa tại Vinh có điều không tiện và phí-tổn cho Nhà-nước và cả cho công chúng, nên lâu nay cứ mỗi tháng hai kỳ, ngày thứ ba trong tuần lễ thứ nhất và ngày thứ ba, trong tuần lễ thứ ba, hễ 8 giờ sáng, thì có quan chánh án ở Vinh ra xét xử tại đây, tòa án tạm lập tại tòa Sứ.

Cách xếp đặt ấy thật là tiện lợi cả mọi bề và công chúng lấy làm hoan nghênh lắm.

Kỳ án hôm thứ ba 18 mai vừa rồi, tòa xử có ba việc thương-chánh là việc rượu và thuốc phiện lậu, kế đến việc một người phụ bồi ăn cắp một cái đĩa sứ và một cái đồng hồ đánh thức của ông thông lục lộ. Nó lấy xong đem vất cái đĩa xuống ao, còn cái đồng hồ thì vất trong bụi, hỏi thì nó nói cất lấy để đổ tội cho người bồi, mà bảo thì vì người bồi đã đem người vào làm đến nỗi nó mất cắp làm. Một người đánh dậm được cái đĩa ấy đem bán cho một người ở phố Phú-cốc lấy 0p. 70 khi tờ chuyển ra tòa án phải người đến khám nhà người mua đĩa ấy thì lại không chịu mở cửa, nên tòa đã phạt tên ăn cắp ấy ba tháng tù án treo và hai vợ chồng người mua đĩa ấy mỗi người một tháng tù án treo.

Sau tòa hỏi đến việc M. Géraud kiện M. Paạm-ngọc-Thành về tích mua bán cái xe ô-tô ; mới hỏi được hai người chứng thì đã mất giờ nên tòa tuyên định xử vào chiều ngày 1er juin sẽ hội nốt.

Nhân nói đến việc tòa án xử, tưởng nên nói rõ một việc của Trần-gia-Cư tức Thanh-Lợi và vợ kiện Ng-văn-Nguyên và vợ tức là Thái-Kỳ, như sau này :

Số là Trần-gia-Cư tức Thanh-Lợi và vợ là Phạm-thị-Năng kiện Ng-văn-Nguyên và vợ tức Thái-Kỳ Thanh-hóa đã đòi lại hai tòa thóc giá là 1.800 đồng và tiền bồi thường 2.000 đồng lại 86 đồng tiền bạc, cùng các tiền phí tổn nữa, bên Trần-gia-Cư có thuê thầy kiện, mà bên Ng-v-Nguyên thì không.

Hôm 23 février tòa sơ thẩm hội tiết cả sau lời của Trần-gia-Cư tức Thanh-Lợi và vợ ở Phú-quảng đi, và bắt phải chịu hết cả các tiền phí tổn, và cho bên Ng-văn-Nguyên và vợ tức là Thái-Kỳ được kiện.

THỪA-THIÊN

Trận mưa vàng. — Tối đêm 13 Mai vào khoảng 12 giờ khuya trời mưa một trận như tầm nước tiếng như đổ xối như thác nước xuống. Tiếng sấm liên thanh như pháo nổ, ánh chớp sáng như ban ngày. Mưa luôn hơn một giờ. Nước lên tràn trề cả đồng ruộng nương vườn. Những cây cối khô khan kéo khát đã lâu, những rẫy đậu rẫy khoai, đất đã khô khốc. Mấy đám trưa mà, bị nắng vàng khô nay được một trận mưa thấm thấp này chỉ trong có vài giờ mà cây cối trời đất đang sầu não mà lòng đổi ra vui vẻ tươi xanh. Cứu cho các nhà nông đỡ tốn bắt bao nhiêu là tiền công thuê người tát nước. Thật là một trận mưa quí như vàng vậy, qua đến ngày 15 Mai hồi 12 giờ đêm lại mưa một trận tư khi ấy đến sáng mưa rất to, mai lại trông thấy đồng ruộng tràn trề hồi sông đều ngập, trận mưa ấy lại thuộc về miền nọ du hạ bạn. Vậy thì hai ngày mưa hai trận mưa vàng, cho miền trung hạn hạ bạn đều được lợi cả.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Việc Nam-kỳ

CHỢ-LỚN

Rồng lấy nước tại Rạch-cát sập nhà chết người rất hại. — Hôm 14 mai vừa rồi là ngày lễ Đức-thánh Gi-Gu thăng thiên, ai ai nội Sài-gòn cũng thấy có một đám mưa nhỏ, hột rơi xuống không đủ ướt đất; thì có ai tưởng là một đám mưa sa sài như vậy mà có thể làm hại chi cho thiên-hạ được.

Vậy mà nơi Rạch-cát ở về trong Chợ-lớn lại vì đám mưa nhỏ ấy mà sanh tai ấy họa cho thiên-hạ không vừa, ấy mới là lạ cho chớ !

Tại Rạch-cát người ta nói hôm qua lối 1 giờ rưỡi trưa, thấy mây kéo đen trời, rồi kế chớp-giăng sấm nổ ầm-ĩ, nghe ra đáng sợ ; lần lần tiếng sét liền nhau, nghe như một trận đại chiến chi đang giao phong gần lối đó vậy.

Một chớp lại nổi giông lên đùng đùng, ai cũng tưởng là bão mà thôi ; thật cái sức gió không hua gì bão, chỉ có một điều khác hơn bão là gió bão thì là từ điện cuồng phong, khi vụt hướng nầy, lúc đây hướng khác liền liền, còn gió nầy tuy mạnh mà thổi ngay có một ngọn.

Sức mạnh gió đến đỗi các nhà ngói đều bay ngói hết, nhà lợp fibro-ciment cũng vậy, đến nhà lợp kẽm chắc chắn mà nó cũng tơi tả rất nhiều chỗ nữa.

Nhà lá thì sập nhiều coi như nhà mình khi mà mình xô nhẹp xuống chơi vậy.

Ôi ! Lần nầy là lần đáng kể kinh nhứt hết giông to nhà sập mà xét lại đánh xuống tiền liền ; kể chánh linh mưa đá rớt xuống như ai bỏ sỏi ở trên trời ném xuống vậy, mỗi cục mưa đá gần bằng ngón chưa cái nên rớt xuống trúng mình đau đớn chớ không phải chơi. Cái giống mưa đá là một tai họa như cho dân Nam-kỳ, đó, ít khi được thấy lắm ; có người đã đôi ba lần gặp được mưa đá một lần với hai là may lắm, chớ ít ai gặp được nhiều lần.

Gần bến mé rạch gió nó đang lúc giờ mái của ông hội đồng Bèn ấn, thì bỗng đâu rớt đánh xuống một cái nhà là khít sau nhà máy kỳ trong nhà là đang có một bà già ở, nên tội nghiệp thay ! bà già bị sét đánh chết tươi.

Ở dưới Rạch-tỉ có hai người chèo một thuyền ghe lường củng bị sét đánh chết hết một người. Hồi cái người còn sống đó thì người ấy nói : Tôi đang chèo ghe với thằng ka, bỗng đâu tôi thấy một cục lửa trận vo trên trời sáng xuống mau lắm ; làm cho tôi là hồn hai con mất, tôi vùng nhỏm lại ; đến khi tôi mở ra thì thằng kia chết rồi ; ấy là chết sống nội trong một nháy mắt đó.

Còn cả dãy nhà của ông hội-đồng Bèn cất dài theo nhà máy, đụng cái thì đụng lên, cái thì đổ đó, bửa ấy đâu bị lớp tai giông lớp tai sét nó làm cho sập nhẹp xuống rào, nay ai vô coi như một cuộn đất nọ kế-tiếp hay là một cái làng mới bị súng đại-bác nó bắn phá nơi mặt trận ; những cây cối đã-tạo nó lộn xộn, chỗ nầy thấy lối lên một cái xe kéo dẹo hư, chỗ khác thấy chình-ình một lỉ cây bồ gãy.

Rất may là trọn nãi rẫy nhà sập đó thì chỉ có một căn là có người ta ở mà thôi.

Nhờ có ông sếp bép tại Rạch-cát là ông Lagrange, ông Mlech với một người lính thủy Annam ở dưới chiếc chiến thuyền Crsonne, ba người nầy họ không sợ gió giông, chẳng kiên nằm nói, đồng áp nhau xẻo cây ngói lên mà cứu người trong mấy cái nhà sập, chớ kẻ không thì sẽ chết nhiều mạng nữa.

Lại thêm nỗi giây điện thoại đứt rớt, nên ông Tou'za phải chạy ra Chợ-lớn xin người xe chở bịnh và phạm nhơn về mà cứu cứu người bị bịnh về nhà thương.

Một người khách thì bị nhà sập đè, người ta đang gỡ cây ngói cứu ra được ; song chỗ tới nhà thương thì chết lần, vì bị trọng bịnh quá. Lại bắn người nữa cứu ra được chỉ bị vít tích chớ không sao ? một chỗ kia người ta chỉ phá ra một lỗ rồi kêu mấy người bị kẹt dưới đồng nhà sập đó, biểu họ bò lần theo lỗ ấy rồi đã mà ra chỗ lỗ phá đó, thì ra được mấy người nữa.

Còn các nơi xóm nhà lá thì sập đổ thiệt hại rất nhiều ; song nhờ nhà lá nó nhẹ, không ai tới phải chết. Nơi mấy xóm nhà lá thì nhờ người trong xóm cứu lẫn nhau.

Nơi xóm nhà lá thì ai cũng nói là đang lấy nước, vì họ thấy có một cái vòi đen kịt trên mây thòng xuống, thì ai cũng tưởng vậy nên đi múc nhà đầu nhà đó. Cho tới xe kiến đang chạy cũng nhào văng xuống ruộng ; còn người thì nó bay tứ ra xuống dưới ruộng ; cách khỏi xóm nhà có hồn trăm ngoài thước mới ghé cho chớ !

Một chiếc ghe chài cũng bị đắng và sửa lại mà ông giáo nói mình nhắc dời đi xa cách chỗ đề cũ tới sáu thước tây, thì không phải đứt lìm sao ?

Các cái mái nhà mới tinh-anh của nhà máy xay lúa Ông Ya-Yoo và nhà máy Pacifique thì mái lợp bằng kẽm chữ ; biết bao nhiêu, số ốc vặn xuống dưới sương sét cũng kha, tốt mà gió nó cứng chỗ tai tốc lên, chỗ thì vặn tấm kẽm lại dẹo ngọc bậy bạ hết, thiệt thấy cái sức gió mà ghê hồn.

Tội nghiệp thay ! Cộng lại 1 1 2 người bị sét đánh chết, một người bị nhà sập nhẹt, tàn người bị bịnh, tàn chục cái nhà sập nhẹp xuống và nhiều cái hư hại kể sao cho xiết.

T. L. B.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3001

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : GOAR RACKS, DUPONPAGE, SAMMARCELLINC & Cie

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán nơi dựng trong hộp thiết hàng chỉ khỏi kinh lắm.

Có mua nhưng cho được hộp **PHOSPHATINE FALIÈRES** cũng bổ tinh thần, lợi cho con nít mau cứng, người lớn đau huyết, ông già bà cả hết nhược, cũng là bổ cả đàn ông mới mạnh.

Có trở bán công hết — Tại chỗ thì ở Paris, 85 8, đường La Tacherie. R. C. Paris. M. 80.

SẮP NHIỄN-ĐÀI

Nay mai sẽ diễn

GIAI ANH HÙNG,

GÁI THUYỀN QUYÊN

(Tuồng cải lý cải-lương theo lối Nam-kỳ, Trung-kỳ và Bắc-kỳ.

Các đào kép đông trong vở hát cải-lương này, toàn là các tay tài tử có danh tiếng ở Hanoi ra giúp. Các điệu hát câu ca, câu ngâm rất là hợp với nhau, không sai một chữ nào. Thực là tích hát rất đặc biệt. Hiện đang luyện tập rất là công phu.

Tối thứ sáu 21 Mai 1926

BẠCH VIỆN BÁO TIN

Tối thứ bảy 22 Mai 1926

TỬ QUAN NHẬN PHỤ

Tối chủ-nhật 23 Mai 1926

CHIÊU QUÂN CỐNG HỒ

Tối thứ hai 24 Mai 1926

LƯU-THỦY YỔ TÌNH

Tối thứ ba 25 Mai 926

THẦY ĐỒ MẮC MƯU GIẢI

SUP 6

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

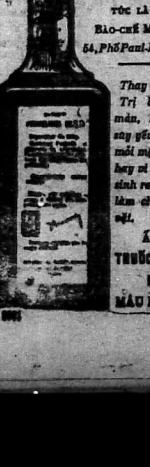
Phố hàng Ghế-gỗ, số 16, Nam-định

Hiện Tam-tình có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bịnh chứng, trị bịnh hiểm nghèo bằng thuốc, hoàn tán cao đơn chế huyền cực tinh tế, chữa rõ các bịnh mới lâu đã mấy đời trong, số nặng phức tạp cũng chữa được khỏi, bịnh thời-khí tử, người giàu có lấy phải giá, người nghèo công quá không tiền xin thuốc cũng cho, chữa các bịnh như sau này : đau đàng mũng tinh, gi tinh, hoạt tinh, lãnh tinh, đau dương hay không đủ, đàn bà kinh nguyệt không đều, huyết ít, huyết cạn, huyết hôi, huyết xấu, liên miên sinh ra trăm chứng không để ba có đẻ không nuôi, các chứng đau bụng đau trúc kinh cước, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, mũi huyết, ho huyết, ỉa huyết, băng huyết, chung thấp có chứng bệnh lâu lâu lại hai, phải thông, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt có lòng đậu hay có lòng mi bẩu kiểu chỉ chữa năm giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm uyễn cũng 1 mỗi chai 1 hào.

Lận về giang mai tiên-hiểu cước khỏi và gốc, sạch không tốn tiền lại sinh được như thường mỗi chai 1 đồng, thứ 5 hào. Cao ba lang thực tiết giải ung 5 hào. Thuốc bổ cảm nhang song bổ huyết giá trở lại giá đồng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai 5 phiên ngát nào ăn năng đi tiêu uống chỉ không vật và đi làm được, hạng chỉ 3 đồng 1 chai, hạng 1 đồng, chai con 5 hào, gửi khách ở ra viết thư về hỏi bịnh bản bảo giải thuốc tới ngay cứ kèm 5 hào giao ngân, ngài gửi mandat poste, cứ đi như ma mày ! Y. THẦN-BÁC-SỸ ĐƯỜNG TAM-TÌNH-Y-QUÁN ở Nam-định.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết sửa, Trị bệnh mất màu, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kinh huyết sinh ra rào phải, làm cho hay ho mệt.

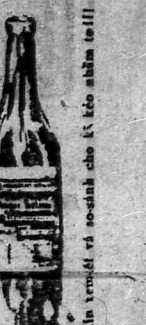
ÁY LÀ :

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÀU BÔ 1$00

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS.

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯƠNG

Theo tinh tự-nhiên in ra đây, chứ không như các thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin trông kỹ và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm to!!!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai gởi lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ bao nay.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol

và chất : Urotropine

Giá 1$30 một hộp

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Sữa đặc BERNA

Làm bằng sữa của bò cái Thụy-sĩ tốt nhất có cái vị ngon ngọt, cái tinh chất đặc biệt, và lại có rất nhiều chất bổ dưỡng.

Dùng để nuôi con trẻ, người đau, và người nhiều tuổi rất tốt.

Giá bán 0$80 một hộp 400 gr.

Bản hiệu nhận được sữa BERNA luôn, nên lúc nào cũng có sữa thực tươi.

3006

Độc-quyền đại-biểu: DIETHELM & Cie
46, Avenue Clémenceau, Haiphong

Philips

飛利浦電泡

防痨里第商洋行

白磁奶色
最新發明

TREPARSOL

Thuốc này các thầy-thuốc đều dùng. Ở các nhà-thương Đông-dương đã thí-nghiệm. Là một thứ thuốc tốt, rất công-hiệu, để thay thuốc tiêm (914).

Đề trị bệnh-lị.
Bệnh giang-mai.
Bệnh sốt-rét ngã-nước.
Ống lớn 30 viên. Ống nhỏ 15 viên.

Ở các nhà Bào-chế có sách dặn bảo mọi việc về cách dùng. 3051

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho đường thể dục và đường đức tính;
Thực là hại cho sức khỏe;
Thực là ngăn ngủi ngày giờ.

Dức ngủ đã qua rồi, không còn kéo lại được nữa.

Thuốc **NEURINASE** *làm cho ngủ ngon.*

Thuốc này rất là cần dùng cho các xứ nóng.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

3045

RHOMNOL

Của các nhà Laboratoire Leprince, là một thứ thuốc bổ rất mạnh, cho những người vì lao-động quá mà suy-nhược, và những người nhọc-mệt trí-não, và thần-kinh, rất linh nghiệm.

Thước viên: Mỗi ngày 4 hay 6 viên.

Tại tất cả các nhà Bào-chế xứ Bắc-kỳ đều có bán. 3053

P.HÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lâm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giữ lá cho nên gin giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố chính-hiệu lại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU
số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

3025

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán 0$10 tiền giấy quốc báo, chứa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai bìa (0$20 bằng tem cũng được) đã ghi tiên giấy quốc khác.

Để đi không gửi tiền theo thì cứ đã nguyên thư cũ hoặc phải trả nặng hơn.

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sốt
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI
3002

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . *Một litre:* 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm sáng 3 hay 4 muỗm* . . . . . *Một chai:* 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu
3000

RƯỢU BỔ MARIANI

(Vin Tonique Mariani)

RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con

Bổ-dưỡng sức khỏe và tinh-thần

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đồng hới, Thu xá, Saïgon, Pnom Penh
3007

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:
Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
3002

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:
Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI
3002

INJECTION PEYRARD D'ALGER

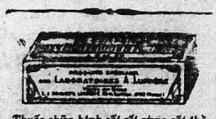
Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-

ĐỀ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU
mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người
(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD
26, Rue de Grenelle, PARIS
và cùng các nhà thuốc có danh

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẤM »
Hà-nội, ở phố hàng Trống
Chủ-nhật, thứ năm bào cũng có

Thuốc chữa bệnh sốt rét rừng rất thần hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả. 3050

AI MÀ DÙNG
THUỐC HƯƠN
của ông
Lương-y **DEHAUT**
mà
XỔ
thì chẳng cần chi phải
CỮ ĂN
và an dưỡng trong phòng.
Thuốc bước này dễ uống lắm và đã mau xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại
Nhà ông Lương-y DEHAUT.
147, Pasteur, St-Denis, Paris.
và hiệu trong các tỉnh-thành đều có bán.

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-độ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi: 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 13 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 10 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TỰ BẢN DỰ ĐỊNH :	Francs 72.000.000
TỰ BẢN NỘP RỒI :	» 68.100.000
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN	
NGÀY 30 JUIN 1294 :	» 81.089.020

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-hộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trí-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chế nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

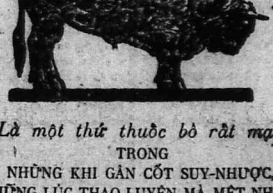
Các chi quán :

TẠI ĐÔNG-PHÁP : Nam-kỳ : SAIGON.
Trung-kỳ : TOURANE.
Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
Cao-miên : PNOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.

TẠI VÂN-NAM : MÔNG-TỰ, VÂN-NAM-PHỦ.
TẠI TIÊM-LA : BANGKOK.
TẠI ANH THUỘC-ĐỊA : SINGAPORE.
TẠI TRUNG-HOA : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNG-CẢNG, HANKÉOU.
TẠI PHI-CHÂU : DJIBOUTI.
TẠI TÂN-THẾ-GIỚI : NOUMÉA.
TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO : PAPEETE.
ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY.

Hiện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

THUỐC
MUSCULOSINE BYLA
VITAMINÉE
LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU ĐẶC LẠI

Là một thứ thuốc bổ rất mạnh
TRONG
NHỮNG KHI GÂN CỐT SUY-NHƯỢC,
NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC,
HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI
Thân-thể khang-thái
Sức-lực cường-kiện

ETABLISSEMENTS BYLA 48, AVENUE DE CHARENTON PARIS (FRANCE)

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN